



MILLIY TIKLANISH

13 (334) 2015 йил 1 апрель, чоршанба Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz Таҳририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Мустақилликка эришганимиздан сўнг фольклор-этнографик жамоалар фаолиятининг қайта жонланиши миллий маънавий ҳаётимизда юз берган муҳим ижтимоий ҳодисалардан бири бўлди



Қуёш энергиясини электр энергиясига айлантириш йўллари кўп. Қуёш батареялари ана шу мақсадга хизмат қилади. Бу ўзининг самарадорлиги, узоқ муддат сақланиши билан ажралиб туради



Истиқлол туфайли ўзлгимиз, миллий қадриятларимиз қайта тикланди. Тўй-ҳашам ва маросимларда ўзбек дўппиларини кийиб юрган юртдошларимизни кўриб, дилимиз яйрайди



5 МАЪНАВИЯТ

7 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

8 КЎЗГУ

Жараён



Халқимиз порлоқ келажак учун овоз берди

Мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови сиёсий партиялардан кўрсатилган номзодлар ўртасида қизғин курашлар асосида ўтди. Сайлов, аввало, халқимизнинг жипслиги, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларга, Ватан тақдирига, келажасига дахлдорлигини астойдил ҳис этишини ва фуқаролик масъулиятини яна бир бор яққол намоён қилди. Мазкур сиёсий воқелик нафақат ҳамюртларимиз, балки дунё ҳамжамиятининг диққат-марказида, унда бевосита иштирок этган хорижий кузатувчилар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари эътирофига сазовор бўлди.

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги ва Шарқий Европа мамлакатлари институти директори, Сайлов тизимларини ўрганиш бўйича халқаро марказ президенти Александр Цинкер бу ҳақда шундай дейди:

— Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилган. Сайлов тизимининг замон талаблари асосида шаклланиши, бу борада халқаро нормаларга жавоб

берадиган қонунлар ишлаб чиқилиб, ҳаётга жорий этилаётгани мамлакатининг улкан ютуғидир. Сайловчиларнинг эркин, яширин овоз бериши учун барча шароит яратилган. Бунинг мен Тошкент шаҳридаги бир қанча сайлов участкалари мисолида кўрдим.

Яна бир жиҳат: сайлов участкасига келиш имконига эга бўлганларнинг уйига махсус кўчама қутилар олиб борилиши таҳсинга

лоийк. Бу халқингизга мансуб инсонпарварлик ва бағрикенглик, сайлов тизимидаги тенгликнинг яна бир ифодасидир.

Ўзбекистонда ёш авлод тарбиясига қаратилган эътибордан ҳайратдаман. Мамлакатининг ёшларга оид давлат сиёсати бошқалар учун намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин. Ёшларнинг кексаларга кўрсатаётган ҳурмат-эътирими, одамларнинг бир-бирига гўзал муомаласини кўриб, халқингизнинг маданиятига ҳавас қилдим.

Тошкент, Самарқанд, Бухоро каби қадимий шаҳарлардаги меъморий обидаларни зиёрат қилиш бахтига муяссар бўлганман. Мамлакатининг аждодларининг бой меросини ўрганиш, тарғиб қилиш, маданий ёдгорликларни таъмирлаш ва асраб-авайлаш, шаҳар ва қишлоқлар инфратузил-

масини ривожлантириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар ўз самараларини бермоқда.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловини ёритиш бўйича Республика матбуот марказида Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови якунларига бағишланган брифингга Марказий сайлов комиссияси раиси Мирзо Улугбек Абдусаломов қайд этганидек, Президент сайлови мамлакатимиз келгуси тараққиёти, юртимизда кечаётган демократик ислохотларни изчил давом эттириш ва ривожлантиришнинг гўят муҳим омили эканини чуқур англаган фуқароларимиз ўзининг юксак сиёсий савияси ва Ватанимиз тақдирига дахлдорлик туйғусини намоиш этиб, сайловда фаол иштирок этди.

2-бет

Сўз — халқаро кузатувчиларга

Ўзбекистон Президенти сайлови қонун талаблари ва халқаро меъёрларга мос ўтди

Мамлакатимизда 29 март куни бўлиб ўтган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотларнинг 300 га яқин вакиллари кузатувчи сифатида иштирок этди.

ги нуфузини янада юксалтириш, халқаро ташкилотлар, жумладан, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти доирасидаги позициясини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ўзбекистоннинг кенг қўламли ва ишончли тараққиёти изчил давом этишини тилайман.

Али АБОЛХАССАНИЙ, Ислон ҳамкорлик ташкилоти (ИХТ) кузатувчилари миссияси раҳбари, ИХТнинг сиёсий департаменти директори:

— Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловидаги кузатишимни Тошкент шаҳридаги 471-сайлов участкасидан бошладим. Сайловчилар эрта тонгдан сайловга кўтаринки руҳда, фаол келганини кўриб, уларнинг мамлакат тақдирига, келажасига дахлдорлик туйғуларини астойдил ҳис этишларини англадим. Бу мамлакатининг демократик тамойиллар мустаҳкам қарор топганидан дарак беради.

Сайлов жараёнига пухта тайёргарлик кўрилганига, фуқароларнинг эркин ва фаол овоз бериши учун барча шароит ва имкониятлар яратилганига гувоҳ бўлдим. Бунинг самарасида Ўзбекистонда Президент сайлови юксак савияда, очиклик ва ошқоралик руҳида ўтди.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларни кузатиб бораман. Ўзбекистон иқтисодиёти изчил ривожланиб бораётганини алоҳида таъкидлашни истардим.

2-бет

Матбуот анжумани

Сайловда ЎзМТДПнинг иштироки

унинг мавқеини мустаҳкамлашга хизмат қилади



Куни кеча Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг сайлов натижаларига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда ЎзМТДПдан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Акмал Саидов оммавий ахборот воситалари вакиллари билан бўлиб ўтди.

Таъкидландики, Президент сайлови янги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий шароит-

ларда, соғлом рақобат руҳида ўтди. Сайлов жараёни сиёсий партияларнинг фаоллиги ошга-

ни ҳамда фуқароларнинг сиёсий-ҳуқуқий маданияти, қарашлари тубдан юксалганини кўрсатди. Хусусан, Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ҳам Президентликка ўз номзодини кўрсатиб, муносиб иштирок этди.

3-бет

Қадрият

“Наврўзбулоқ” да Наврўз шукуҳи

3-бет



Сайлов — 2015

Барча жойда бўлгани каби мамлакатимиз эртанги куни, порлоқ келажаси ва тараққиётида муҳим ўрин тутадиган Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови Қорақалпоғистон Республикасида ҳам очиклик ва ошқоралик тамойиллари асосида ўтди. Республиканинг барча туман ва шаҳарларида ташкил этилган сайлов участкаларида бу муҳим сиёсий жараёнга пухта ҳозирлик кўрилгани сайловнинг юксак ташкилий савияда ўтишига замин яратди. Сайловчилар учун барча зарур шароит яратилди.

Муҳим сиёсий тадбир

очик, ошқора ва демократик тамойиллар асосида ўтди

Ажиниёз номидаги Нукус давлат педагогика институтида жойлашган 11-сайлов участкаси ҳам эрта тонгдан сайловчилар билан гавжум бўлди.

2-бет



“Milliy tiklanish” газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158



© Сўз — халқаро кузатувчиларга

Ўзбекистон Президенти сайлови қонун талаблари ва халқаро меъёрларга мос ўтди

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Мамлакатингиз юксак иқтисодий кўрсаткичларга эришиб, дунё ҳамжамиятининг эътиборини қозонмоқда. Демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш борасида кенг қўлланма ислохотлар амалга оширилмоқда. Ўзбекистон билан ташкилотимиз ўртасидаги ҳамкорлик изчил ривожланаётгани бизни қўлқўллади. Ўзаро алоқаларимизни янада мустаҳкамлаш, иқтисодий соҳадаги истиқболли қўшма лойиҳаларни фаоллаштириш тарафдоримиз.

Сергей ЛЕБЕДЕВ,
МДХ ижроия қўмитаси раиси —
ижрочи котиби:

— Миссиямиз таркибига Мустақил давлатлар ҳамдўстлигидан 72 вакил киритилган. Ушбу гуруҳ раҳбари сифатида Тошкент ва Жиззах вилоятларидаги сайлов участкаларини кузатиб, сайловга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилганига гувоҳ бўлдим. Ким билан суҳбатда бўлмайлик, барча фуқаролар мамлакатда ҳукм сураётган тинчлик, барқарорлик ва тараққиёт бардавом бўлиши учун овоз берганини билдирди. Дарҳақиқат, Ўзбекистон барқарор тараққиёт ва ривожланиш йўлидан бормоқда. Барча шахар қишлоқлар обод ва гўзал. Хусусан, Жиззахда амалга оширилган ўзгариш ва янгиланишларни кўриб қувондим. Миссиямиз вакиллари бундай ўзгаришлардан қўлқўллади.

Ўзбекистон сайлов тизими умумэтироф

© Жараён

Халқимиз порлоқ келажақ учун овоз берди

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Сайлов амалдаги қонун ҳужжатлари, унда белгилаб қўйилган очиклик, ошқоралик, муқорабиллик ҳамда демократик тамойилларга тўла мувофиқ ҳолда ўтказилди. Бу жараёнда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича тadbирлар дастурида кўзда тутилган ташкилий-ҳуқуқий саъй-ҳаракатларнинг изчил амалга оширилгани муҳим аҳамият касб этди. Сайлов кампанияси даврида қонун ҳужжатларида белгиланган қоида ва талаблар барча учун бир хил ва мажбурийлигига тўлиқ амал қилинди. Сиёсий партиялардан қўрсатилган номзодларнинг сайловолди ташвиқотида тенг имконият яратилди.

Сайловчилар рўйхатида киритилган 20 миллион 798 минг 52 нафар сайловчилардан 18 миллион 942 минг нафар фуқаро овоз беришда иштирок этди. Бу рўйхатга киритилган сайловчилар умумий сонининг 91,08 фоизини ташкил этади. Шундан назардан, "Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови тўғрисида"ги Қонуннинг 35-моддасига мувофиқ, Президент сайлови ўтган, деб ҳисобланади. Сайлов жараёни давомида қонунчилик талаблари ва нормаларининг бузилганлиги ҳақида ахборот ва маълумотлар келиб тушмади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловининг дастлабки натижаларига кўра, Хотамжон Абдурахмонович Кетмонов 552 309 нафар ёки 2,92 фоиз, Акмал Холматович Саидов 582 688 нафар ёки 3,08 фоиз, Ислам Абдуганиевич Каримов 17 122 597 нафар ёки 90,39 фоиз, Наримон Махидович Умаров 389 024 нафар ёки 2,05 фоиз овоз тўплаган.

Сайлов жараёни очиклиги ва ошқоралигини таъминлашда кўп жихатдан оммавий ахборот воситалари, маҳаллий ва хорижий кузатувчиларнинг фаолияти муҳим омили бўлиб хизмат қилди. Президент сайловини ёритиш учун Марказий сайлов комиссияси томонидан аккредитациядан ўтказилган мамлакатимиз ва хорижий оммавий ахборот воситаларининг 340 дан зиёд вакиллари жалб этилди.

5 халқаро ташкилот — Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқлари бўйича бюроси, Мустақил давлатлар ҳамдўстлиги, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Жаҳон сайлов органлари ассоциацияси ва Ислам ҳамкорлиги ташки-



лоти вакиллари ҳамда хорижий мамлакатларнинг 300 дан ортиқ, сиёсий партияларнинг 35 мингдан зиёд кузатувчиси сайловни мониторинг қилиб борди. Барча бўғиндаги сайлов комиссияларининг уюшқоқлик билан мустақиллик, қонунийлик, коллегиялик, ошқоралик ва адолатлилик тамойилларига асосланган фаолияти сайловнинг демократик принциплар асосида ўтказилиши, амалдаги қонунчиликка риоя қилинишини таъминлади.

— 29 март кuni бўлиб ўтган Президент сайлови натижалари мамлакатимиз фуқароларининг маърузи сиёсий жараёнга бефарқ эмаслиги ва сиёсий фаоллиги кескин ошганлигини кўрсатди, — дейди ЎзМТДП Марказий кенгаши Ижроия қўмитаси деовони бўлим бошлиғи, партия кузатувчиси Хусниддин Ражабов. — Маърузи сиёсий тadbир юқори ташкилий савияда, транспарентлик ва ошқоралик руҳида ўтди. Сайловда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг жами 8 минг 738 кузатувчиси иштирок этиб, сайлов қонунчилигида белгиланган ҳуқуқ ва ваколатлардан тўлиқ фойдаланди. Сайловнинг бориши ва ташкилий жихатлар борасида партия кузатувчилари томонидан ЎзМТДП марказий сайлов штабига эътироз келиб тушмаганлигини алоҳида қайд этиш жоиз. Бир сўз билан айтганда, Президент сайлови мамлакатимиз сайлов қонунчилиги ва халқаро стандартларга тўла мос равишда ўтди.

— Сайловда халқимиз ўз хоҳиш-иродасини эмин-эркинликда этиб, юрт келажаги, тинчлиги ва фарзандлар бахтукамолли учун овоз берди, — дейди тошкентлик Бахорат Аъзамова. — Эрта тонгдан ҳоким фарзандларим билан

ўзимиз муносиб деб билган номзодга овоз бериш учун сайлов участкасига шошилдик. Мирзо Улуғбек туманидаги 109-сайлов участкасида сайлов жараёни фуқаролар фаоллиги остида кечди. Сайлов участкасида сайловчилар учун яратилган шароитлар сайловнинг юксак ташкилий савияда, фуқаролар фаоллигида ўтишига хизмат қилди. Маърузи муҳим сиёсий жараёнда жамиятнинг энг фаол ва қайноқ қатлами — ёшлар ҳам фаол иштирок этди. Мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 60 фоизга яқинини ёшлар ташкил этишини инобатга олсак, уларнинг овози нақадар муҳим ва ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини англаш қийин эмас. Президент сайловида мамлакатимиз ёшларининг икки миллионга яқини илк бор овоз бериш бахтига муяссар бўлди.

— Келажагим учун дахлдор бўлган Президент сайловида илк бор қатнашдим, — дейди Нозимий номидаги Тошкент давлат педагогика университети талабаси Гавҳарой Эркаева. — Фарғона вилоятидан келиб тахсил олганим боис, доимий турар жойимда эмас, балки университетимизда ташкил этилган 647-сайлов участкасида овоз бердим. Мамлакатимизда ёшларнинг таълим олиши, ўз касбининг уста мутахассиси бўлиши, истеъдодини юзага чиқариши учун барча шароит бор. Мен навиқрон авлод вакилларига берилган эътибор ва ғамхўрликнинг давомийлиги учун овоз бердим.

Ошқоралик тамойилларининг яна бир ёрқин намунаси — барчага, кекса-ю ёшга ўз конституциявий ҳуқуқларидан кенг фойдаланишга имконият яратилгани бўлди. Жумладан, "Фуқаролар

Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотларни доимо кузатиб бораман. Мамлакатингизда сайлов тизими йилдан-йилга такомиллашиб бормоқда. Сайлов кампаниясининг илғор жихатларидан бири Президентликка номзодлар учун сайловолди ташвиқотини олиб боришда тенг имкониятлар яратилганидир. Буни оммавий ахборот воситаларидаги ташвиқот материаллари, кўчаларга ўрнатилган улкан баннерлар мисолида ҳам яққол кўриш мумкин эди. Биринчи марта овоз берадиган фуқароларга алоҳида эътибор қаратилиши ҳам диққатга сазовор. Ёшларни мамлакат сиёсий ҳаётига жалб қилиш барқарорлиқни мустаҳкамлашнинг муҳим омилларидан биридир. Овозларни санаб чиқиш жараёнида номзод кўрсатган сиёсий партиялардан кузатувчилар қатнашгани сайлов очик-ошқора ўтказилганидан далолат беради.

Пьер-Эммануэль ТОМАНН,
Халқаро алоқалар бўйича Европа
институтини доктори (Бельгия):

— Ўзбекистонга ҳар келганимда бир янгилик гувоҳи бўламан. Бу сафар ҳам қадимий Хоразм, айниқса, гўзал ва тарихий Хивани кўришга муяссар бўлганимдан бахтиёрман. Хива китобларда ўқиганимдек гўзал, очик осмон остидаги музей шаҳар экан.

Сайлов участкаларидаги шароит жуда юксак эканини айтиш жоиз. Тиббиёт, оналар ва болалар хоналари, қариялар бурчани ҳеч қаби давлатда учратмаганман. Бу мен қаби сиёсатшунос учун ажойиб янгилик бўлди.

ЎЗА

© Сайлов — 2015

Муҳим сиёсий тadbир

очик, ошқора ва демократик тамойиллар асосида ўтди

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Сайлов участкаси мамлакатимиз сайлов қонунчилиги, сайловни ўтказиш билан боғлиқ тегишли тартиб-қоидалар акс этган адабиётлар, сиёсий партиялардан Президентликка номзодларнинг сайловолди дастурлари билан таъминланди. Участкада тиббиёт, она ва бола хоналари ташкил этилгани, партиялар кузатувчилари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва халқаро кузатувчиларнинг самарали фаолият олиб бориши учун яратилган шароитлар ҳам эътиборга молик.

— Сайлов участкасизда 2992 нафар сайловчи рўйхатга олинган, — дейди участка сайлов комиссияси раиси ўринбосари Муратбой Болтабоев. — Овоз бериш жараёни эрталаб соат 6⁰⁰ да бошланди ва шуни таъкидлашни истардимки, эрта тонгданок сайловчилар овоз беришда жуда фаол иштирок этишди.

Яна эътиборга молик жихат шундаки, фуқароларимиз ушбу сайлов барча соҳаларда эришляётган улкан ютуқларни янада юксалтириш, халқимиз фаровонлигини ошириш, ислохотларни чуқурлаштириш йўлида муҳим ўрин тутишини теран англашди. Бир сўз билан айтганда, сайловда адолатлилик, очиклик, ошқоралик принципларига тўлиқ риоя этилишига, сайловчиларнинг эркин иштирокини таъминлашга, Президентликка номзод кўрсатган сиёсий партияларга тенг шароит яратилди. Бу эса мамлакатимизда демократик жараёнларнинг қарор топиши, фуқароларнинг сиёсий-ҳуқуқий онги ва тафаккури, ўз тақдирини ва келажагига дахлдорлик ҳисси қай даражада юқори эканини белгиллаб берадиган асосий жиҳатлардан биридир.

— Сайловчилар овоз бериш жараёнида фаол иштирок этди, — дейди маърузи сайлов участкасида овоз беришга келган фуқаро Зулфия Тўрабоева. — Халқаро кузатув институтлари, хорижий давлатлар, халқаро ташкилотлар ва халқатлардан тайинланган вакилларнинг сиёсий жараёндаги иштироки сайлов очик ва ошқора, халқаро ҳуқуқ нормалари ва стандартларига тўла мувофиқ ўтганидан далолат берди.

Нукус тиббиёт коллежи биносида ташкил этилган 7-сайлов участкасида ҳам уч мингга яқин сайловчи Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида иштирок этди. Бу ерда сайловчиларнинг 8 нафари илк бор овоз берди.

— Мен ҳам бошқа тенгдошларим сингари сайловда биринчи марта овоз бердим, — дейди Ажиниёз номидаги Нукус ДПИ 1-курс магистранти, Мирзо Улуғбек номидаги Давлат стипендияси совриндори Айсулу Дильманова. — Ана шундай муҳим сиёсий тadbирда қатнашганимдан, юртимизнинг порлоқ келажаги учун овоз берганимдан қурсандиман. Мен Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида юртимиздаги тинчлик ва барқарорлиқнинг бардавомлиги учун овоз бердим.

Фуқароларимиз ўзларининг Конституцияда белгиллаб қўйилган сиёсий, яъни сайловларда иштирок этиш, хусусан, мамлакат Президентини сайлаш ҳуқуқидан Ватан тақдирини, унинг эртанги кунига дахлдорлик тўғрисида чўқур ҳис этган ҳолда фойдаланишмоқда. Бу жихатлар 29 март кuni Ўзбекистон Республикаси Президентлигига бўлиб ўтган сайловда яққол намоён бўлди.

Урганч шаҳридаги 14-сайлов участкасига эрта тонгданок сайловчилар кела бошлади. Кўп ўтмай, участка шу ҳудуддаги маҳалла фуқаролар йиғинлари аҳолиси билан гавжум бўлди.

Сайлов участкасида сайловчилар учун барча шароит муҳайё қилинди. Она ва бола, тиббиёт хоналари замонавий асосда жиҳозланган. Сайловчиларнинг чеҳрасида байрамона кайфият акс этади. Барча ўзи танлаган номзодни қўллаб-қувватлаб овоз бериши ва шу орқали мамлакат тараққиётига муносиб ҳисса қўишини истади. Мустақиллик йилларида амалга оширилган сиёсий ислохотлар ҳар бир фуқарода мустақил фикрлаш, кенг дунёқарашни шакллантиргани аниқ. Бу барча жаҳада қўлга киритилган ва келгусида эришилажақ ютуқларимизнинг бош омилдир. Сайловчилар билан суҳбатлашар эканмиз, бу ҳақиқатга яна бир бор амин бўлдик.

Наргиза ЮСУПОВА,
Урганч шаҳридаги Ахборот
технологиялари касб-хуна
коллежи талабаси:

— Ҳаётимда илк бор сайловда иштирок этияман ва ўз Конституциявий ҳуқуқимдан фойдаланганимдан фахрланаман. Мустақиллик туфайли биз ёшларга замонавий билимларни пухта эгаллаб ўз салоҳиятимизни тўла намоён этиш ва эл-юртимизнинг гуллаб-яшнаши йўлида фидо-корона ва самарали меҳнат қилишимиз учун барча шароит яратилган. Биз эртаимиз бугунимиздан-да фаровон бўлишига ишонамиз. Бу биз ёшларга кўрсатилган ишонч ва ғамхўрликни муносиб тарзда оқлашга ундайди.

Уллубиби САТТОРОВА,
меҳнат фахрийси:

— Юртимизда тинчлик ва барқарорлиқни сақлаш, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш борасида бетимсол ишлар амалга оширилмоқда. Бугунги тезкор даврда оммавий ахборот воситалари орқали дунёнинг турли бурчакларида юз бераётган нотинчликлар ҳақида кўриб, эшитиб, юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-осойишталик, мўл-кўлчилик учун Яратганга шукрона айтаман. Муайян ҳаётий таърибага эга бўлган инсон сифатида айтаманки, инсон қадр-қиммати бугунгидек эъзозланган кунларда яшашнинг ўзи катта муқофот. Сайловда юртимиз тинч-омонлиги, осмонимиз мусаффолиги, бугунгидек фароғатли кунлар бардавом бўлиши учун овоз бердим.

Мамлакатимиз ҳаётидаги муҳим сиёсий жараён — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови Андижон вилоятида ҳам, хусусан, Олтинкул туманидаги "Олтинкул" қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли 7 сайлов участкасида миллий қонунчилигимиз талаблари асосида, ошқо-

ралик ва очиклик тамойилларига мос равишда, муваффақиятли ўтди.

29 март. Эрталаб соат 6. Карнай-сурнай садо-лари остида "Иттифок" маҳалласи ҳудудидаги 736-сайлов участкасига Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида овоз беришга келаётган сайловчилар юз-кўзида акс этган мамнуниятдан юртимиздаги тинчлик, эркинлик, халқимиз фаровонлигига дахлдорлик туйғуларини англаш мумкин.

— Маҳалламиз аҳли ҳам эзгу ниятлар билан эрта тонгдан ҳудудимизда ташкил этилган сайлов участкасига келиб овоз бермоқда, — дейди сайлов участкаси раиси Ойбуви Шайдинова. — Ҳудудимиздан рўйхатга олинган 2 минг 554 нафар сайловчининг 290 нафари Президент сайловида биринчи марта иштирок этди. Саккиз нафар ёшларимиз эса сайлов арафасида 18 ёшга тўлди. Бундай жараёнда биринчи марта иштирок этаётган ёшларга овоз беришнинг аҳамияти тушунтирилди. Уларга Асосий қонунимизга киритилган ўзгаришлар, миллий сайлов тизимидagi англиклар хусусида атрофлича маълумот бердик. Бугун ёшлар сайловда фаол қатнашди, ўз хоҳиш-иродасини эмин-эркин билдирди.

Шу ўринда овоз бериб бўлган ёш сайловчини суҳбатга тортидик:

— Туманимиздаги Маиший хизмат ва саноат касб-хуна колледжида ўқийман, — дейди Ойгул Давлатова. — Бугунги сайлов ҳаётимда унутилмас воқеа бўлди. Овоз бериш ҳар бир фуқаро учун нечоғли фахрли, ҳаяжонли, масъулиятли эканини чин дилдан ҳис этдим. Коллежимизда бўлиб ўтган сайловолди тadbирларида барча номзодларнинг таржimai ҳоли, сайловолди дастурлари билан яқиндан танишдик. Мен ўзим танлаган номзодга овоз бериш билан мамлакат келажаги ва раънақи учун ҳисса қўшаётганимдан бахтиёрман.

Сайловда кекса авлод вакиллари ҳам фаол иштирок этиб, ўз муносабатини билдирмоқда.

— Бу йил 75 га кирдим, — дейди Тўхтаҳон Тоштемирова. — Тинч, осуда, фаровон ҳаётимдан жуда мамнунман. Маҳалламиз ҳудуди замонавий кўринишдаги намунавий лойиҳалар асосида қурилган турар жой бинолари ҳисобиға янаям кўркамлашиб обод бўлиб кетгани биз кексаларни қувонтирди. Катта ҳаётий таърибага эга бўлсам-да, бугун сайлов участкасига ўзгача бир ҳаяжон ва масъулият билан келдим. Бугунги сайловда ҳам юртимиз тинчлиги, ҳаётимиз фаровонлиги давом этишини хоҳлаб, муносиб номзодга овоз бердим.

Халқ хоҳиш-иродасини эркин ифода этишининг асосий шакли ҳисобланган муҳим сиёсий тadbир Навоий вилоятида ҳам кўтаринки кайфиятда, уюшқоқлик билан ташкил этилди. Барча қўлайлик ва шарт-шароитлар муҳайё этилган 333 сайлов участкасида сайлов эрта тонгдан бошланди. Шу кuni сайловда 628 мингга яқин сайловчи ўзи муносиб деб топган номзод учун овоз берди. Уларнинг 1563 нафарини сайловда илк бор иштирок этаётган ёшлар ташкил этди. Жумладан, Навоий шаҳридаги 18-сайлов участкасида ҳам сайлов демократик тамойиллар асосида, очик-ошқора, уюшқоқлик билан ўтказилди. Ҳудуддан рўйхатга олинган 3 минг 177 нафар сайловчи маърузи сиёсий тadbирда фаол иштирок этиб, сайлаш ва сайланишга оид ўз конституциявий ҳуқуқини амалга оширди.

Участкада сайловчилар, халқаро кузатувчилар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари учун яратиб берилган имкониятлар Президент сайловиға пухта ва муносиб ҳозирлик қўрилганидан далолат берди. Узрли сабаблар билан сайлов участкасига кела олмаган фуқаролар учун махсус кўчма сайлов қўтиларининг ташкил этилгани ҳам айна муддао бўлди. Юртдошларимиздаги кўтаринки кайфият ва юрт тақдирига дахлдорлик туйғуси шу кuni ҳар бир сайлов участкасига келган ёш-қарининг юзу-кўзларида яққол намоён бўлди.

Ақобир МУСАЕВ,
Навоий шаҳридаги Компьютер ва
ахборот технологиялари академик
лицейи ўқувчиси:

— Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида илк бор иштирок этдим. Ўзимни қизиқтирган барча маълумотни сайловолди ташвиқоти жараёнида тўлиқ олганим боис, ҳеч иккиланмасдан ўзим муносиб деб топган номзодга овоз бердим. Сайлов, айниқса, мен қаби ёшлар ҳаётида муҳим аҳамиятга эга эканлигини ҳис этган ҳолда ўз келажагимиз, эзгу орзуларимиз учун овоз бердик. Ёшларга шундай имкониятларни яратиб бераётган жонажон Ватанимизга муносиб фарзанд бўлиш бизнинг бурчимиздир.

Гавҳар ИМОМОВА,
"Навоийазот" ОАЖ ишчиси:

— Ишда, кўча-кўйда, қўни-қўшнилар билан суҳбатлашиб, аҳолининг Президент сайловиға қизиқиши юқори эканлигига амин бўлдим. Сайлов участкасидаги тартиб ва тайёргарлик жараёни сайловчиларни бефарқ қолдирмади. Президентликка номзодлар орасидан ўзим энг муносиб деб топган номзодга овоз беришда, албатта, номзоднинг сайловолди дастури билан яқиндан танишганимни қўл келди. Бугун мен ҳам ўз конституциявий ҳуқуқимдан фойдаланиб, Ватанимиз келажаги, унинг янада гуллаб-яшнаши ва тараққиёти учун овоз бердим.

Бир сўз билан айтганда, мамлакатимизнинг ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти қуриш йўлидан дадил одимляётгани яна бир қарра намоён бўлган бу сиёсий тadbирда халқимиз барчамиз учун ягона бўлган жонажон Ўзбекистонимиз келажаги учун ўзи танлаган номзодга овоз берди.

Илья ДИЛЬМАНОВ,
Алишер РАХМОН,
Замира РЎЗИЕВА,
Уралой ТЎРДИЕВА,
"Milliy tiklanish" мухбирлари

○ Қадрият

“Наврўзбулоқ”да Наврўз шукуҳи

*Бор-ҳо, кел-ҳо,
Ҳамалим-ҳо, амалим-ҳо,
Сайл бу ёқда, ўтирма уйда,
Уйнагани кел, бўйлагани кел,
Кулишгани кел, тўлишгани кел,
Беллашгани кел, эллашгани кел,
Келмасанг ҳам кел,
Кел, ҳо, кел...*



Бу халқ кўшиги Жиззах шаҳар Қипчоқ маҳалласи аҳлини “Наврўзбулоқ” дам олиш масканига чорлади. Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Жиззах вилоят ва шаҳар кенгаши ўтказган байрам тадбири “Хуш келдинг, Наврўз” деб номланди. Унда партия вилоят ва шаҳар кенгаши аъзолари, халқ депутатлари шаҳар кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутатлар, маҳалла фаоллари ва ёшлар иштирок этди.

ЎзМТДП сайловолди Платформасида маҳалла тизимини янада такомиллаштириш, унинг ташкилий ва иқтисодий асосларини мустаҳкамлаш устувор вазифа сифатида белгиланган. Бу эса миллий-маънавий қадриятлар, урф-одат ва аъёналарни тиклаш ҳамда ривожлантиришда фуқароларнинг кенг иштирокини таъминлашда маҳалла фаолиятини кучайтириш, кексаларга ҳурмат, ўзаро ҳамжиҳатлик, болаларга ғамхўрлик каби оилавий аъёналарни жамиятдаги энг муҳим маънавий қадрият сифатида эъзозлаш билан чамбарчас боғлиқ.

Тадбирда сўз олган ЎзМТДП Жиззах вилоят кенгаши раиси Файрат Қодиров, партия вилоят кенгаши Ижроия кўмитаси девони раҳбари Сарвар Назарқосимов, ЎзМТДП фаоли, “Тадбиркор аёл” вилоят бўлими раҳбари Нозима Тугалова, “Қипчоқ” маҳалла фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Дилбар Холмуродова қадриятларимиз ифодачиси, бой тарихий, маънавий-маданий аъёналаримиз кўзгуси бўлган улуғ айёмнинг аҳамияти ҳақида фикр юритишди.

Бугун уч минг нафардан зиёд аҳоли истиқомат қиладиган “Қипчоқ” маҳалласида партия

аъзолари ва хайрихоҳлари ҳам кўп. Тадбирда кексаларга алоҳида ҳурмат ва эъзоз кўрсатилиб, уларнинг бой ҳаётий тажрибалари билан ўртоқлашилди. Гўзаллик, меҳр-оқибат ва саховат тимсоли бўлган Наврўзи олам кўнлари нуруний отахон ва онахонларни йўқлаш, уларнинг дуосини олиш халқимизга хос фазилатлардан экани таъкидланди. Зотан, юртимизда инсон ҳаёти, унинг манфаатлари олий қадриятга айланган.

Дарҳақиқат, ҳудудда ЎзМТДПдан шаҳар кенгашига сайланган депутатлар, партия фаоллари саъй-ҳаракати ва ташаббуси билан қаровсиз қолган “Наврўзбулоқ” дам олиш масканида катта ҳажмдаги бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Олти гектардан ортиқ ҳудуд ободонлаштирилиб, 8 минг туп меваги ва манзарали кўчат экилди. Айниқса, ҳудудда “Кексалар боғи”нинг барпо этилгани жиззахлик нурунийларга жорий йилда муносиб тўхфа бўлди. Натижада 2015 йилнинг ўтган даври мобайнида бу ерда 5 янги иш ўрни яратилди.

Маҳалланинг ҳаваскор ижрочиларидан тузилган фольклор дастасининг халқона оҳанглари иштирокчилар қалбга баҳорий илиқлик, кўтаринки кайфият бағишлади. Байрам тадбири давомида ташкил этилган миллий ҳунармандлик, миллий таомлар кўргазмалари,

турли миллий ўйинлар ёш авлод онгида ватанпарварлик, қадриятларга садоқат туйғуларини кучайтиришга хизмат қилди. Спорт мусобақалари эса маҳалла ёшларининг эҷиллик, жасурлик, матонат борасидаги маҳоратларини амалда яна бир бор синовдан ўтказди. Тадбирнинг фаол иштирокчилари ЎзМТДП вилоят кенга-

ши томонидан эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Бир сўз билан айтганда, “Наврўзбулоқ” дам олиш масканида бўлиб ўтган Наврўз байрамида унинг тарихи, урф-одат, аъёна ва қадриятларимизнинг моҳияти ва аҳамияти кенг тарғиб қилингани билан ҳам партия дастурий вазифаларининг амалий ифодасига хизмат қилади.

Нигора МУХТОВА,

ЎзМТДП Жиззах шаҳар кенгаши раиси ўринбосари:

— Юртимиз бўйлаб қадимий ва бетакрор байрам, миллий ўзгичимизни англаш тимсоли бўлган Наврўз шукуҳи кезиб юрибди. Мустақиллик боис халқимизнинг бу муқаддас шодиёнаси юртимиздаги тинчлик, эзгулик, саҳийлик ва бунёдкорлик байрамига айланди. Барча жойда бўлгани каби Наврўз байрами ЎзМТДП ташкилотларида ҳам қизгин нишонланмоқда. Бундай тадбирлар орқали халқимизнинг бой маданияти ютуқларини, тарихий ва замонавийлик уйғунлигида ривожланиётган, қадр ва эътибор топаётган аъёналаримизни кенг тарғиб этишга, уларни улуғлашга замин яратилмоқда. Халқимизнинг бой тафаккури тимсоли бўлган Наврўз ана шундай жиҳатлари билан ҳамиша бардавом ва умрзоқдир.

Суннат БОЙХЎРЗОВ,

халқ депутатлари Жиззах шаҳар кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат:

— Наврўз инсон ва табиат уйғунлигини ифодаладиган гўзал айём, ноёб маънавий меросимиздир. Табиатнинг уйғониши, яшариши ва янгиланишига ҳамоханг кўнгилларда ҳам янги орзу-ниятлар ниш уради. Шарқона янги йил арафасида оилавий тадбиркорлигимизни янада кенгайтириш орқали жорий йилнинг биринчи ярмида 10 дан зиёд янги иш ўринлари яратишни режалаштирганмиз. Бу орқали ЎзМТДП дастурий мақсадлари ижросига оз бўлса ҳам ҳисса қўшиш ниятидаман.

Дилноза ХАЙИТОВА,

“Milliy tiklanish” мухбири

○ Бошлангич партия ташкилотлари — бош таянчимиз

Электорат ишончи

партия қуйи ташкилотларидан амалий саъй-ҳаракатларни талаб этади

Сийёсий партияларнинг аҳоли орасидаги маъқеи, салоҳияти ва нуфузи кўп жиҳатдан бошлангич партия ташкилотларининг қандай ишлаганига боғлиқ. Боис қуйи ташкилотлар тарғибот ишларини бевосита аҳоли орасида олиб боради. Электоратни ўйлан-тираётган масалаларни ўша жойининг ўзида ўрганиб, уларнинг ечими юзасидан юқори партия ташкилотларига тақлифлар беради. Бу орқали жамоатчиликнинг эътибори ва ишончини қозонади.

Бу борада Узун туманидаги “Янги рўзгор” маҳалла фуқаролар йиғини қошида тузилган бошлангич партия ташкилотини ўрнатилган кўрсатиш мумкин. Дилфуза Худойназарова етакчилик қилиб келаётган қуйи бўғин партия ғойа ва мақсадларини аҳоли орасида кенг тарғиб этиш, электорат манфаатларини таъминлаш, тарафдорлар сафини кенгайтириш борасидаги ишларни намунали йўлга қўйган.

БПТ фаолларининг фикрича, жойлардаги ижтимоий масалаларни ҳал этишга қаратилган амалий ишлар воситасида одамларнинг ишончини қозонишга интилиш қуйи бўғинларнинг нуфузини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Партия сайловолди Дастури мазмун-моҳиятини кенг аҳоли онига етказиш мақсадида мунтазам тарғибот тадбирлари ўтказишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жумладан, “Миллий тикланиш” фуқаролик жамиятини шакллантириш жараёнининг ажралмас қисми, “Миллий қадриятлар — миллий манфаатлар асоси”, “Фуқаролик жамиятини шакллантиришда ёшларнинг ўрни”, “Маънавиятлик ёшлар — юрт истиқболи”, “Маҳалла — эзгулик ва меҳр-оқибат кўргони”,

“Оила — жамият таянчи”, “Оилавий муносабатларда миллий урф-одат ва аъёналарнинг ўрни”, “Биз ёшлар ғиҳвандликка қаршимиз”, шунингдек, “Маънавиятлик оила — ёруғ келажак омили” шиори остида “Эрта никоҳ ва унинг салбий оқибатлари” каби мавзуларда ўтказилган маънавий-маърифий, тарғибот тадбирлари аҳоли, айниқса, ёшлар орасида катта қизиқиш уйғотди.

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси ғояларининг энг чекка ҳудудларга етиб бориши, маслаҳатдошларимиз сафи кенгайишида, шубҳасиз, маҳалланинг ўрни бекиёс. Қолаверса, ЎзМТДП сайловолди Платформасида ҳам маҳалла тизимини янада такомиллаштириш, унинг маҳаллий аҳамиятга эга масалаларни ҳал этиш, миллий ва маънавий қадриятлар, урф-одат ва аъёналарни тиклаш ва ривожлантиришдаги ўрнини мустаҳкамлаш асосий мақсадлардан бири сифатида белгиланган. Шу боис қуйи бўғин ва маҳалла ҳамкорлигида самарали ишлар амалга оширилаётган. Жумладан, ўтган йили партия туман кенгаши ҳамкорлигида “Энг фаол кўча”, “Энг аҳил оила” танловлари ташкил этилди. Бевосита қуйи бўғин аъзолари ташаббуси билан “Биз Ватанимиз ўтмиши, бугуни ва буюк келажакимиз фахрланамиз!” шиори остида Шеробод туманидаги тарихий масканларда ўтказилган хайрия ҳашарларида ёшлар фаол иштирок этди.

Ҳозирда қуйи бўғиннинг 285 нафар аъзоси бор. Уларнинг аксарияти ёшлар. Шу боис қуйи ташкилот ўз фаолияти давомида навқирон авлод вакиллари ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Жумладан, ёшлар бандлигини таъминлаш, уларнинг бўш вақтини тўғри тақсимлаш мақсадида қуйи бўғин қошида миллий либослар ва таомлар тўғраги ташкил этилди. Мазкур тўғрақларга нафақат қол-леж ёки мактаб ўқувчилари, балки маҳаллада истиқомат қиладиган уй

бекалари ҳам кенг жалб қилинган. Бу эса аҳоли бандлигини таъминлаш, миллий ҳунармандчиликни янада ривожлантириш, “устоз-шогирд” аъёналарини давом эттириш имконини бермоқда.

— Мамлакатимизда яқинда бўлиб ўтган муҳим сиёсий жараён — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида бошлангич партия ташкилотимиз ҳам фаол иштирок этди, — дейди қуйи бўғин етакчиси Дилфуза Худойназарова. — Мазкур жараёнга муносиб ҳисса қўйиш мақсадида қуйи бўғинимиз ёшлар иштирокида туркум тадбирлар ўтказди. Улар орқали иштирокчилар миллий сайлов қонунчилигимиз билан яқиндан танишиш имконига эга бўлдилар.

Миллий спорт турлари ёшларни эңил, қаҳқон бўлиб улғайишида, мард, ватанпарвар, қатъиятли инсонлар сифатида тарбиялашда муҳим аҳамиятга эга. Шу боис қуйи бўғин ҳамда партия туман кенгаши ҳамкорлигида “Спорт — соғлиқ гарови” шиори остида кураш бўйича спорт мусобақалари мунтазам ташкил этилмоқда.

— Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг самараси кўп жиҳатдан фуқароларнинг билимдонлиги ва фидойилигига боғлиқ, — дейди Дилфуза Худойназарова. — Электорат манфаатларини таъминлаш, аҳолини ўйлан-тираётган масалаларга ечим топиш бизга берилган ваколатдан унумли фойдаланишимизни талаб этади. Мавжуд масалалар ечими юзасидан юқори партия ташкилотлари, депутатларга аниқ тақлифлар билан чиқишимиз лозим. Чунки фақат амалий ишлар билан электорат ишончини оқлаш мумкин. Бу эса фаолиятимизни доимий такомиллаштириш, кадрлар салоҳияти, уларнинг фаоллиги ва ташаббускорлигини янада оширишни тақозо этади. Жорий йилда бу борада турли ўқув-семинарлар ўтказишни режалаштирганмиз.

Наргиза ШАЙДУЛЛАЕВА,
ЎзМТДП Сурхондарё вилоят кенгаши матбуот котиби

○ Матбуот анжумани

Сайловда ЎзМТДПнинг иштироки

унинг маъқеини мустаҳкамлашга хизмат қилади

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда)

Акмал Саидов сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ жараёнлар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтди. Бу борада барча номзодга тенг ҳуқуқий ва амалий шароитлар яратиб берилгани, сайловолди ташвиқоти тенглик, адолатлилик, очкилик ва ошкоралик мезонлари асосида олиб борилиши тўлиқ таъминланганини эътироф этди.

Дарҳақиқат, сайловолди ташвиқоти давомида партияимиз томонидан тарғибот-ташвиқот материаллари тайёрланиб, тарқатилди. Жумладан, Президентликка номзод таржимаи ҳоли ва сайловолди дастури акс этган 220 минг нусхада плакат, 80 минг нусхада рисола чоп этилди, номзодга овоз беришга чақириқ акс этган баннерлар чиқарилиб, мамлакатимизнинг барча ҳудудига жойлаштирилди. Сайлов кампанияси жараёнларида иштирок этиш учун партияимиздан 8 минг 738 нафар кузатувчи жалб этилди.

Маълумки, сайловолди ташвиқоти жараёнида сайловчилар билан учрашувлар ўтказиш, улар билан юзма-юз, бевосита мулоқот давомида аҳолини қизиқтираётган масалалардан бохабар бўлиш, сайловолди дастурини кенг тарғибот-ташвиқ қилиш муҳим аҳамият касб этади. Бу борада ЎзМТДП Марказий кенгаши сайлов штаби томонидан ишлаб чиқилган режа асосида Қорақалпоғистон Республикаси, барча вилоят ва Тошкент шаҳрида сайловчилар билан учрашувлар ташкил этилди. Бундан ташқа-

ри, номзоднинг ишончли вакиллари барча туман ва шаҳарларда 190 учрашув, мулоқотлар ўтказишди. Уларда жами 30 мингдан ортиқ сайловчи иштирок этди.

Матбуот анжуманида сайлов кампаниясини ёритишда оммавий ахборот воситаларининг иштирокига эътибор қаратилиб, уларнинг ўрни ва роли кучайгани таъкидланди. Оммавий ахборот воситаларида партияимизнинг сайловдаги иштироки билан боғлиқ 715, шу жумладан, ишончли вакиллар томонидан жойларда ўтказилган учрашувлар ҳақида 246 та материал эълон қилинди. Ушбу рақамлар Президент сайловининг очкилик, ошкоралик, шаффофлик каби демократик тамойиллар асосида ўтказилишида оммавий ахборот воситалари алоҳида аҳамият касб этганининг ўзига хос ифодасидир.

Брифингда юртдошларимиз миллий манфаатларимиздан келиб чиқиб, ўз оиласи, фарзанди келажиги, юрт тинчлиги, Ватан ободлиги, танлаган йўлимиздан ҳеч оғишмай боришимиз учун овоз бергани, бу Ўзбекистон Республикаси Президентини сайлови яқунларининг энг муҳим ва ўзига хос ҳусусияти эканлиги алоҳида эътироф этилди.

Баёнот якунида Акмал Саидов бутун сайлов кампанияси иштирокчилари ва сайловчиларга чуккур миннатдорлик билдириб, Ислом Абдуғаниевич Қаримовни Ўзбекистон Республикаси Президентини лавозимига сайланганлиги билан самимий табриклади.

Мухтарама КОМИЛОВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

○ Хроника

Партиявий ғоя ва вазифалар

ҳудудий партия ташкилотларида ўтказилаётган тадбирларда кенг тарғиб қилинмоқда

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Ёш авлод таълим-тарбияси масаласи мамлакатимиз тараққиёти ва келажакни кафолатловчи муҳим омил. Бу масала, айниқса, бугунги даврда, глобаллашув жараёни ҳаётимизнинг барча соҳасини қамраб олаётган шароитда долзарб аҳамият касб этмоқда. ЎзМТДП Оҳангарон туман кенгашининг “оммавий маданият” ва унинг ёшлар онига таъсири” мавзусидаги тадбирида ана шулар тўғрисида фикрлашилди.

Бугун “оммавий маданият” кўринишидаги маънавий таҳдидлар турли кўринишда ёшлар маънавиятига таҳдид солмоқда. Модомики шундай бўлса, глобаллашув жараёни чуқурлашаётган, инсон онгини турли қучлар томонидан эгаллашга интилиш кучаяётган бугунги кунда ёш авлоднинг ижтимоий тармоқлардаги салбий ахборотлар таъсиридан асраш, ғоят муҳим вазифалардандир. Айниқса, интернетдаги ахлоқсизликни тарғиб этувчи турли сайтлар, жангари фильмлар, ёшларни экранга михлаб қўяётган компьютер ўйинлари ана шундай таҳдидларни келтириб чиқармоқда. Тадбирда бугунги глобаллашган ахборот макони, хусусан, интернетда маънавиятимиз, миллий ўзгичимиз ва қадриятларимизга зид ахборотлар ва веб-сайтларнинг мавжудлиги ёшларда ахборот истеъмолчи маданиятини шакллантириш, миллий қадрият ва урф-одатларимиз тарғиботига қаратилган миллий ахборот маконини янада кенгайтиришни тақозо этаётгани таъкидланди. Ёшларни турли салбий ахборотлардан асраш борасида улар маънавияти, тарбияси ва ҳулқ-атвори бузилишининг олдини олишга қаратилган тарғибот-ташвиқот ишларини янада кучайтиришни тақозо этади.

НАВОЙЙ

ЎзМТДП Навоий вилоят кенгаши “Аёллар қаноти” ва Навоий шаҳар “Меҳрибонлик уйи” ҳамкорлигида “Наврўз — янги умид ва орзу-истаклар айими” мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди. Тадбирда узок тарихга эга, ота-боболаримиздан мерос миллий қадрият, аъёна ва урф-одатларни тиклаш ва ривожлантириш, уларни ёш авлод онига чуқур сиқдиришга кўмаклашиш ЎзМТДПнинг устувор дастурий мақсад-вазифаларидан экани, кўна қадриятларимиз, удув ва аъёналаримизни ўзида мужассам этган Наврўз байрамига бағишланган бундай тадбирлар партия мақсад-вазифалари ижросини таъминлашда муҳим ўрин тутгани таъкидланди.

Асрлар давомида одамларни маънан бирлаштирувчи, улар қалбида эзгу фазилатларни мустаҳкамловчи, инсонийлик, меҳр-мурувват ғояларини ўзида мужассам этган Наврўзни кут-барак ва фаровонлик байрами сифатида нишонлаб келамиз. Табиатнинг уйғонишига ҳамоханг инсон қалби ҳам янгиланади, янги орзу-хавасларга тўлади. Бу айём ўзининг маъно-мазмуни билан одамларни эзгуликка, меҳру саховатга, тинчлик ва тотувликка чорлайди.

Тадбирда ёшлар айтган лапарлар, Наврўзга бағишланган саҳна кўри-нишлари, миллий халқ ўйинлари намойиши йилганларга байрамона кайфият улашди.

АНДИЖОН

ЎзМТДП Шахрихон туман кенгаши ҳамда мудофаага кўмаклашувчи “Ватанпарвар” ташкилоти туман бўлими ҳамкорлигида “Аёлни улуғлаш — оилани, Ватанини, ҳаётни улуғлаш демакдир” мавзусида маънавий-маърифий тадбир ўтказилди.

— Бугунги кун хотин-қизларининг етакчилик сифатлари, ижтимоий-сиёсий фаоллиги кечаги кундан тубдан фарқ қилади, — деди партия туман кенгаши раиси ўринбосари Ж.Маматқодиров. — Буни жамиятимизнинг барча йўналишида самарали меҳнат қилаётган ташаббускор ва фаол хотин-қизлар фаолияти мисолида ҳам яққол кўришимиз мумкин.

Тадбирда эрта турмуш қуришни олдини олиш, аёллар бандлигини таъминлаш, оила, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, хотин-қизлар соғлигини сақлаш борасида партия амалга ошираётган ишлар атрофилик муҳомама қилинди. Бу борада маҳалла фуқаролар йиғини, турли ҳамкор ташкилотлар билан алоқани янада кучайтириш юзасидан амалий чоратадбирлар белгиланди.

Шаҳзод ҒАҒФОРОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

Халқимиз маънавиятини юксалтиришда миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз, аъёналаримиз ҳамда уларнинг замирида мужассам бўлган меҳр-оқибат, инсонни улуғлаш, тинч ва осойишта ҳаёт, дўстлик ва тотувликни қадрлаш, турли муаммоларни биргалашиб ҳал қилиш каби ибратли қадриятлар тобора муҳим аҳамият касб этиб бормоқда. Бу борада маънавий ҳаётимизнинг узвий қисмига айланиб кетган халқ ҳашарлари истиқлол даврида янгилаш маъно-мазмунга эга бўлиб, умуммиллий аъёна тусини ёшлар онига сингдириб бориш ва уларни кенг жалб қилиш, ёшларнинг фаоллигини ошириш ва уларни рағбатлантириш мақсадида Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Марказий кенгаши “Юртим тарихини ўрганамиз” шиори остида “Тарихдан садо бергучи обод гўшалар” ёшлар акцияси доирасида танлов эълон қилади.

Танлов шартлари

1. Акцияда ҳудудий партия ташкилотлари “Ёшлар қаноти” етакчилари ва аъзолари иштирокида маданий ёдгорликлар жойлашган ҳудудларда ободонлаштириш ишларини олиб бориш. (Бунда, маданий ёдгорликлар жойлашган ҳудудни ҳашар йўли билан тозалаш, ободонлаштириш, кўчатлар экиш ишлари олиб борилади).

2. Ободонлаштириш ишлари олиб борилган қадимий ёдгорликлар тарихини ўрганиш (ободонлаштириш ишлари олиб борилган маданий ёдгорликнинг тарихий ўтмиши ва бугунги ҳолати ҳақидаги маълумотларни ўзида акс эттирган, иштирокчилар интервьуси асосидаги мақола, республика газети ва журналларида чоп этиш, шунингдек, ҳудудий ОАВда ёритилганлиги тўғрисидаги видеороликларни белгиланган муддатларда тақдим этиш).

3. Ҳашар уюштирилган маданий ёдгорликларда ҳудудий партия ташкилотлари “Ёшлар қаноти” томонидан амалга оширилган ишларни акс эттирувчи фотоальбом тайёрлаш.

ИЗОХ: Тақдим этиладиган маълумотлар (асл ва электрон нусхалари) **2015 йилнинг 20 май кунига** қадар қуйдаги манзилда қабул қилинади:

Танлов ўтказувчи комиссия манзили: Тошкент шаҳри, Чилонзор кўчаси 53-уй (Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Марказий кенгаши Ижроия кўмитаси девони Ёшлар масалалари бўлими, yoshlarqanoti@mail.ru).

Танловни ўтказиш тартиби

Тақдим этилган маълумотлар Ташкилий гуруҳ томонидан қўриб чиқилади ва баҳоланади.

Акция жорий йилнинг **2 апрелидан 15 май кунига** қадар давом этади. Ғолиблар акция якунига бағишланган тадбирда тантанали равишда тақдирланади.

Ташкилий гуруҳ



Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, солиқ ва бошқа тўловларни амалга оширишда қулай шарт-шароитлар яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Тадбиркорлик субъектларига имтиёз ва преференциялар бериш, давлат ва назорат органларининг улар фаолиятига аралашувини кескин қисқартириш юзасидан амалдаги қонунчиликка бир қатор янгиланган киритилди.

Электрон тижорат

шартномаларни расмийлаштириш ва ижро этиш жараёнларини энгиллаштиради

Хусусан, сўнгги йилларда тадбиркорлик фаолиятини ахборот-коммуникация воситалари орқали амалга оширишда юзга келаётган тўсиқларнинг олдини олиш мақсадида самарали тадбирлар қўлланилмоқда. Замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ёрдамида савдо ва хизмат кўрсатишнинг янги, хилма-хил турлари кенг жорий этилаётган. Бу, ўз навбатида қулай ишбилармонлик муҳитини шакллантириш, тадбиркорликни янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Олий Мажлис қўйи палатасида муҳокама этилаётган янги тахрирдаги "Электрон тижорат тўғрисида"ги қонун лойиҳаси тадбиркорликнинг мазкур янги йўналишини ривожлантириш, унга мос бўлган ҳуқуқий, иқтисодий, ташкилий ва техник шароитларни яратишда муҳим ўрин тутди. Давлатимиз раҳбарининг 2013 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ва 2014 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор вазифаларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси йиғилишидаги маърузасида белгиланган вазифалар доирасида ишлаб

чиқилган мазкур қонун лойиҳаси Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг 2014 йил 16 сентябрдаги мажлисида биринчи ўқишда қабул қилинган эди.

Қонун лойиҳасининг муҳим хусусиятларида бири — электрон шартномаларни расмийлаштириш ва ижро этиш жараёнларини энгиллаштиришдан иборат. Бу эса, ўз навбатида, мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг миллионий барқарорлиги, инвестицион фаолиятининг ошиши, улар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар ва кўрсатаётган хизматларнинг жаҳон бозорида янада рақобатбардош ҳамда сифатли бўлишига хизмат қилади. Қонун лойиҳасининг қабул қилиниши мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, истеъмолчилар ва ишлаб чиқарувчилар ўртасидаги ўзаро алоқаларни янги босқичга олиб чиқиш, ҳўжалик юритувчи субъектлар, хусусан, кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари фаолиятида электрон тижорат имкониятларидан самарали фойдаланиш, уларнинг рақобатбардошлигини ошириш ва юқори иқтисодий натижаларга эри-

шишда ҳуқуқий асос бўлади.

Халқаро амалиётга мувофиқ ишлаб чиқилган мазкур қонун лойиҳасида электрон тижоратнинг асосий йўналишларини ҳуқуқий тартибга солувчи барча соҳа қамраб олинган. Жумладан, электрон тижорат соҳасида давлат сиёсати, маҳсулот савдоси ва хизмат кўрсатиш билан шуғулланувчиларнинг ички корпоратив муносабатлари, уларнинг истеъмолчи ва ҳамкорлар билан ўзаро алоқаларининг ҳуқуқий механизмлари аниқ ифодаланмоқда. Мазкур қонун лойиҳасидаги яна бир муҳим янгиллик — қонун ижросини назорат қиладиган ваколатли орган белгиланмоқда.

Давлатимиз раҳбари парламент палаталарини қўшма мажлисида қонун лойиҳаларини давлат бошқаруви, фуқаролик жамияти институтларининг турли бўғинларида атрофлича муҳокама қилиш, амалиётчилар тажрибасидан фойдаланиш, қонунчиликнинг сифати ҳамда таъсирчанлигини ошириш учун олимлар, юқори малакали мутахассис ва экспертларни кенг жалб этиш масаласига алоҳида эътибор қаратган эди. Шу нуктаи назардан мазкур қонун лойиҳаси унга масъул бўлган Қонунчилик палатасининг Ахборот ва коммуникация технологиялари масалалари қўмитаси томонидан малакали мутахассислар, экспертлар ва соҳа вакиллари иштирокида кенг муҳокама қилинмоқда. Муҳокамалар жараёнида қонун лойиҳасига бир қатор янги моддалар, қўшимча ва ўзгаришлар киритилмоқда. Электрон тижорат тамойилларига доир нормалар, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятининг эркинлиги, битимлар тузилишининг ихтиёрийлиги, электрон тижорат шароитларининг тенглиги ҳамда электрон тижорат иштирокчиларининг қонуний ҳуқуқ ва манфаатлари муҳофаза қилиниши белгиланмоқда.

Қонун лойиҳасида акс этаётган мазкур нормалар партияимиз электорати манфаатларини ҳимоя қилишда муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз. Зеро, партияимиз дастурий мақсадларида маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришнинг техник ва технологик модернизация қилиш, янги, замонавий технологияларни жорий этишга қўмаклашиш вазифалари белгиланган. Ушбу мақсад-вазифалардан келиб чиққан ҳолда мазкур қонун лойиҳаси муҳокамаларида **ЎЗМТДП фракцияси аъзолари ўларнинг** амалий тақлиф ва мулоҳазалари билан фаол иштирок этишмоқда.

Мухтасар айтганда, қонун лойиҳасининг қабул қилиниши **ЎЗМТДП** сайловолди Платформасида белгиланган миллий иқтисодиётни ривожлантиришга қўмаклашиш вазифасини амалга оширишда ҳуқуқий асос сифатида хизмат қилади.

Шухрат ТЎХТАБОВЕВ,
ЎЗМТДП фракцияси аъзоси

Миноритар акциядорлар

ҳуқуқлари кенгайди

Президентимиз Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 16 январдаги мажлисида корпоратив бошқарув тизимидаги принцип ва ёндашувларни тубдан ўзгартариш, ишлаб чиқариш, ташқи иқтисодий ва инвестиция жараёнларида замонавий халқаро корпоратив менежмент стандартларини жорий этиш зарурлигига алоҳида эътибор қаратди.

Шу боис айни пайтда парламент қўйи палатасида акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонунчиликни янада такомиллаштиришга қаратилган "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси муҳокама қилинмоқда. Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитасида тузилган ишчи гуруҳига малакали мутахассислар, олимлар ва амалиётчилар жалб этилган. Уларнинг ушбу қонун лойиҳасини маромига етказиш бўйича тақлиф ва мулоҳазалари ўрганилмоқда. Бу жараёнда қонун лойиҳаси энг илғор хорижий тажриба билан қийёсий таҳлилдан ўтказилаётгани эътиборга молик.

Мазкур йўналишдаги амалдаги қонунчилик ўзида бир қатор нормаларни акс эттирган бўлиб, турли муносабатларни тартибга солиди. Акциядорлик жамиятлари қузатув кенгаши, умумий йиғилиши ва тафтиш комиссиясининг роли ва аҳамияти, миноритар, яъни акцияси кам бўлган акциядорларнинг кафолатлари, барча

акциядор ҳамда бўлажак инвесторларнинг акциядорлик компаниялари фаолияти тўғрисида ахборот олиш имкониятларини кенгайтириш каби масалалар шулар жумласидандир. Бирок, бугунги давр ва шароит мазкур қонуннинг амалиётга жорий қилинишида ечимини кутаётган қатор муаммолар мавжудлигини намоён қилмоқда. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, корпоратив бошқарув соҳасида муҳим ҳужжат бўлган "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги қонун ҳануз тўлиқ ишлайётгани йўқ.

Айни пайтда республикаимизда мингдан зиёд акциядорлик жамияти фаолият юритаётган. Давлат эғали қилаётган акциядорлик жамиятларида миноритарийлар кам ҳажмдаги акцияларга эғалиги ва акциялар пакетларининг тарқоклиги туфайли улар бошқарув ва қарор қабул қилиш жараёнидан четда қолаётгани сир эмас. Бундай ҳолатга қонунчиликдаги бўшлиқлар мавжудлиги сабаб бўлмоқда. Модомики, шундай экан, акциядорларнинг ҳуқуқларини бузган мансабдор шахсларни жавобгарликка тортиш механизмларини янада мустаҳкамлаш талаб этилади. Мазкур ҳуқуқий механизмлар амалда мансабдор шахсларнинг масъулиятини сезиларли даражада оширишга, улар қабул қилаётган қарорларда акциядорлар манфаати устувор бўлишини таъминлашга хизмат қилади. Шу боис, қонунчиликда юридик ёки бозор механизмлари асосланган таъсир чоралари аниқ ва равшан бўлиши лозим.

Шу мақсадда ишлаб чиқилган "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасида миноритар акциядорларнинг иқтисодий манфаатларини қучлироқ ҳимоялаш ва шу орқали корпоратив бошқарув тизи-

мини янада такомиллаштиришга хизмат қилувчи қўшимча механизмларни жорий этиш назарда тутилмоқда. Ушбу нормалар мамлакатимизда акциядорлик жамияти шаклидаги маҳаллий ишлаб чиқарувчиларнинг фаолиятини янада самаралироқ ташкил этиш, уларнинг экспортбop маҳсулотларни ишлаб чиқариш борасидаги фаолиятларини қўллаб-қувватлашга хизмат қилади. Қонун лойиҳасида йирик акциядорлар — 25 фоиздан ортиқ акция эгаларига дивидендлар мазкур жамиятнинг миноритар акциядорлари олдига дивидендлар бўйича қарзи мавжуд бўлмаган тақдирда тўланиши белгиланмоқда. Бу эса, акциядорлик жамиятларида кўпчиликни ташкил этган кам ҳажмдаги акция эгаларининг қонуний манфаатлари ва ҳуқуқлари таъминланишига хизмат қилади.

Қонун лойиҳасида акциядорлар умумий йиғилишида жамиятнинг ўрта ва узоқ муддатга ривожлантириш стратегиясини тасдиқлаш, қузатув кенгаши ва ижроия органининг бу борада амалга оширилаётган чоралар тўғрисидаги ҳисоботларини мунтазам эшитиб бориш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Қонун лойиҳасига мувофиқ акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланган ўз муддатида тўланмаган ва олинмаган дивидендлар бўйича ҳисобланадиган пеня миқдори улар миқдорининг 50 фоизидан кўп бўлиши мумкин эмас.

Мазкур қонун лойиҳасида кўзда тутилган қонунлар **ЎЗМТДП** сайловолди Платформасида белгиланган вазифаларга ҳамоҳанг ва уйғун. Энг муҳими, бу жараён маҳаллий ишлаб чиқарувчилар, жумладан, акциядорлик жамиятлари янада самарали қўллаб-қувватланишига, мамлакатимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлиги юксалишига хизмат қилади.

Мирзохид УБАЙДУЛЛАЕВ,
Элдор ТҮЛЯКОВ,
ЎЗМТДП фракцияси аъзолари

Ташаббус ва фаоллик

аҳоли фаровонлигига хизмат қилмоқда

Юртимизда амалга оширилаётган барча ишларда халқимизнинг эзгу мақсади — соғлом авлодни вояга етказишга хизмат қилмоқда. Биргина ўтган Соғлом бола йилида республикаимизда 133 та тиббиёт муассасаси янгидан қурилди ва реконструкция қилинди. 6 миллион 500 миң нафар мактабгача таълим муассасалари тарбияланувчилари, мактаб, касб-ҳунар коллежлари ва академик лицей ўқувчилари чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказилди. Бу эса касалликларни барвақт аниқлаш ва уларни самарали даволаш имконини бермоқда.

Бу борадаги амалий ишларга Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ва ундан сайланган депутатлар ҳам муносиб ҳисса қўшишга интилмоқда. Партия сайловолди Платформасида жисмонан соғлом ва ҳар томонлама баркамол авлодни тарбиялаш учун янада қулай шарт-шароитларни яратиш, ёшларга ҳар томонлама гамхўрлик кўрсатиш масаласи алоҳида белгиланган бўлиб, Халқ депутатлари маҳаллий кенгашларга **ЎЗМТДП**дан сайланган депутатлар бу борада фаоллик кўрсатиб, депутатлик сўровлари ва назоратини амалга оширмоқда, мансабдор шахсларнинг ҳисоботларини тинглаш, доимий комиссиялар йиғилишларида, сессияларга ташаббус-масалаларни киритиш режалаштирилган. Бунга халқ депутатлари Фарғона вилояти, туман ва шаҳар кенгашларидаги **ЎЗМТДП** гуруҳлари фаолияти ҳам ёрқин мисол бўла олади.

Она учун фарзандининг ҳар жиҳатдан соғлом ўсиши, унинг камолини қўриқдан ортиқроқ бахт йўқ. Ўқувчи турмушидаги Беғавча кишлоғида яшовчи Гулбаҳор Аллаёрованинг эзгу истакларидан бири ўғлини малакали шифокорлар қўмағида даволатиш, уни ўз тенгдошлари орасида чопқиллаб ўйнаб юришини кўриш эди. Она фарзандининг саломатлигини тиклаш учун ёрдам сўраб, халқ депутатлари Фарғона вилоят кенгашидаги **ЎЗМТДП** гуруҳига мурожаат қилди. Ушбу мурожаатга асосан, партия гуруҳи аъзоси Муҳаммаджон Деҳқонов тегишли идораларга депутатлик сўрови юборди. Натижада масала тез орада ижобий ечим топди. Гулбаҳор Аллаёрова номига банкда ҳисоб рақами очилиб, ҳомийлик асосида керакли маблағ жамғарилди.

Бу каби хайрли иш ва ташаббус-

● Партия гуруҳларида

Сайловчи ва электорат ишончини оқлаш

депутатларнинг асосий мақсадидир

Яқинда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларида бўлиб ўтган сайловда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси муносиб иштирок этиб, Қонунчилик палатасида 36 та депутатлик ўрнига эса бўлди. Жумладан, Қашқадарё вилоятидан Қонунчилик палатасига ЎЗМТДПдан 4 нафар номзод сайланди.

Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларида эса партияимиз мазкур ҳудуд бўйича 77 депутатлик ўринини эгаллади. Бу кўрсаткич аввалги сайлов натижалари билан таққослаганда 12 тага кўпайди. Халқ депутатлари вилоят, қатор туман ва шаҳар кенгашларида партия гуруҳлари тузилди. Галдаги вазифа эса партия гуруҳлари фаоллигини янада ошириш, сайловчилар ва электорат ишончини оқлашдир.

—Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш жараёнида депутатларнинг фаол иштироки алоҳида аҳамият касб этади, — дейди халқ депутатлари Қашқадарё вилоят кенгашига **ЎЗМТДП**дан сайланган депутат Дўстмурод Жўраев. — "Сиёсий партиялар ва электорат ишончини оқлашдир. —Бугун ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантири

Эзгуликка ундовчи оҳанглар

Асрлар давомида сайқал топиб, оммавий ижро даражасидан сахна асарларига айланган фольклор санъати халқимизнинг ноёб моддий ва маънавий дурдонаси сифатида эъзозлаб келинади. Бугунги кунда ушбу номоддий маданий меросимизнинг маънавий ҳаётимиздаги ўрни ва таъсири, инсон қалбида эзгулик, меҳр-оқибат, бағрикенглик каби олижаноб туйғуларни уйғотиш, ёшларимизни миллий қадрият ва анъаналар руҳида камол топтириш борасидаги аҳамияти тобора ортиб бормоқда.



Тўй-тантаналарда, халқ сайилларида айтиладиган ўлану, ёр-ёрлар, лапару алёрлар миллий фольклор санъатимиз асосини ташкил қилади. Истиклол йилларида мамлакатимизда фольклор-этнографик жамоаларининг кўпайиб бораётгани боис санъатнинг ушбу тури ҳам ривожланиб, замонавийлик касб этмоқда. Катта ашула, Шашмақом каби ўзбек халқ ижодиёти дурдоналарининг ЮНЕСКО номоддий маданий мероси рўйхатида киритилгани ҳам бежиз эмас. Бу боқий анъаналаримизни дунё миқёсида кенг тарғиб этиш, уларнинг мазмун-моҳиятини хорижда оммалаштиришда алоҳида ўрин тутди. Наврўз, Мустақиллик каби умумхалқ байрамлари, халқ сайилларида фольклор санъатимизнинг янги қирралари намён бўлмоқда. Халқ кўшиқларини асраб-авайлаш, уларни келгуси авлодларга етказиш, ҳар бир ҳудуд ижрочилигини асл ҳолича сақлаш борасида жойларда кенг қўлмалли лойиҳалар амалга ошириляётир.

— Халқимизнинг, хусусан, ёшлар маънавий дунёсини бойитишда, уларда Ватан туйғуси, юксак одамийлик фазилатларини шакллантириш ва камол топтиришда халқ даҳоси ила яралган бебаҳо мерос — миллий фольклор санъати-

ни асраш, унутилган анъаналарни тиклаш, ривожлантириш, тарғиб қилиш, айниқса, ёш авлодда ушбу санъат турига қизиқиш уйғотиш ва ўргатиш беқиёс аҳамиятга эга — дейди Ўзбекистон санъат арбоби, санъатшунослик фанлари доктори, профессор Руслам Абдуллаев. — Халқ кўшиғи, чолғу куйи ёки ўйин-рақси учун таржимоннинг кераги йўқ. У қалбларни бир-бирига боғловчи риштадир. Фольклор мусиқаси, рақс ёки томоша санъати бадий ижодиётнинг буюк мўъжизаси ҳисобланади. Шу боис халқ кўшиқчилиги санъати ўзига хос жўшқинлик, талаффуз оҳангидаги дилбарлик, соддалик ва халқнинг кўнглидагидек қилиб айтишга интилиш ижодиёт услубининг бош мезони ҳисобланади.

2010-2020 йилларда номоддий маданий мерос объектларини муҳофаза қилиш, асраш, тарғиб қилиш ва улардан фойдаланиш Давлат дастури бу борада бажарилиши лозим бўлган вазифаларни белгилаб берди. Мамлакатимизда яратилган улкан номоддий маданий мерос дурдоналарини асраб-авайлаш, илмий тадқиқ қилиш, кенг қамлашларини шакллантириш ва камол топтиришда халқ даҳоси ила яралган бебаҳо мерос — миллий фольклор санъати-

— Миллий фольклор санъати-

ти халқимизнинг маънавий киёфасини, унинг ҳаёт тарзини кўрсатиб берадиган, бир сўз билан айтганда, ўзигини намён этувчи муҳим санъат турларидан биридир, — дейди Республика халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар илмий-методик маркази директори Азамат Хайдаров. — Мустақилликка эришганимиздан сўнг фольклор-этнографик жамоалар фаолиятининг қайта жонланиши миллий маънавий ҳаётимизда юз берган муҳим ижтимоий ҳодисалардан бири бўлди. Утган йиллар давомида Сурхондарё вилояти Бойсун туманидаги “Бойсун”, Самарқанд вилоятининг Ургут туманидаги “Беш қарсақ” фольклор-этнографик халқ жамоалари бир қатор хорижий давлатларда ижодий сафарда бўлиб, ўзбек фольклор санъатини дунё бўйлаб тарғиб қилиб келмоқда. Фольклор санъатимизнинг ҳали очилмаган қирралари кўп. Бу фольклор асарларини ижро этиш, миллий анъаналарга мос кўшиқ, лапар, рақс, халқ куйларини тиклаш ва ривожлантириш жараёнида яққол кўзга ташланади.

Бугунги кунда халқимизнинг ушбу бебаҳо бойлигига янгича ёндашиш мустақиллик даври фарзандлари тарбиясида миллий мусиқамиз аҳамияти ва таъсирини янада оширишни тақозо этади. Бу эса, юртимиз фарзандларининг ботириқларини, халқимизнинг урф-одатларини, миллий фазилатларимиз санъат даражасига кўтарилган мақол, кўшиқ, эртақ, дoston, ўланлару ёр-ёрларда ўз ифодасини топмоқда.

— Ўзбек халқи азал-азалдан ўзининг бой маданияти, тақорланмас санъати билан дунёни лол қолдириб келган, — дейди Тошкент давлат тўқи-

мачилик ва енгил саноат институти либослар кафедраси ассистенти, дизайнер Дилфуза Саидмахмудова. — Оммавий тадбирлар, фольклор ва анъанавий ижрочилик санъати томошаларида сахна либослари миллийлик руҳида бўлиши ва ижро этиляётган кўшиқ мазмун-моҳиятига мос келиши лозим. Бу эса сахна либосларида миллий элемент, бичим, мато ранглари ҳамда безакларини тарихий манбаларга асосланиб ишлаб чиқишни, ижро жанри ва услубига ҳамоханг тарзда танлашни талаб этади.

Яна бир гап. Сўнгги пайтда миллий эстрада санъатимизда бир хилликнинг кўпайиб кетаётгани, жамоалар репертуаридаги айрим кўшиқлар ва рақсларнинг бадий жиҳатдан саёзлиги, халқимиз азалдан қўлаб келган фольклор кўшиқларининг матнини бузиб, ўзгартириб ижро этиш ҳоллари ҳам кузатишмоқда. Соҳага тегишли масалалар илмий асосда чуқур ўрганилиши лозим. Бунда соҳа мутахассисларининг билим ва малакасини муттасил ошириш, айниқса, соҳага кириб келаётган ёшларни иқтидорига қараб рағбатлантириб боришни талаб этади.

Асрлар ва авлодлар оша бизгача етиб келган халқ оғзаки ижодининг гўзал намуналарини бус-бутун сақлаш, янгича асосда, замон ва миллий маънавият, истиклол ғояларига ҳамоханг ривожлантириш шу эзгу йўлда меҳнат қилаётган ижодкорларнинг муқаддас бурчидир.

Аброр МЕЛИБОВЕ,
Республика халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар илмий-методик маркази мутахассиси



Байрам, тўй-ҳашам дастурхонларини ҳолвасиз тасаввур қилиш қийин. Лочира, патир нусха ҳолвалар байрамона дастурхондан аримайди. У бўлмаса тўқин дастурхонда нимадир камдек туюлади. Айниқса, пашмак ҳолвалар — кексаларнинг суюкли ширинлиги. Бундай ҳолваларни тайёрлаш усули ҳам турфа ва бетакрор.

Ғиждувонлик Комилжон Садиров ҳам ҳолвапазликда ўз мактабини яратган қандолатчилардан. Унинг доврўғи довол ошган.

— Ҳолвапазлар сулоласининг учинчи авлодидан, — дейди Комилжон Садиров. — Соҳиб бобом бир умр қандолатчилик сирларини ўрганган. Ҳатто, мустабид даврда ҳам юртимизга келган хорижликлар уни севиб истеъмол қилган, ўз элларига олиб кетишган. Бобомдан кейин бу ишни отам давом эттирди. У киши ҳам Ғиждувоннинг ёғли ҳолвасини тайёрлашга уста бўлган.

Ўспиринлик ёшимда уларнинг ёнига кирдим. Отам ҳолва тайёрлашни ўргатар экан, қисқа, бироқ маъноли сўзларди. Айниқса, мижозлар ҳақида асло хиёнат қилмасликка ўргатарди. “Ҳолвапазлик — покиза ҳунар, дастгоҳ ёнида вуҷуд ва руҳни тоза тутиш керак”, деб бот-бот тақдорларди. Ўттиз беш йилдан ортиқ шу ҳунар билан ўзгир тебратаятган бўлсам, отамнинг сўзлари нақадар тўғри эканлигига кўп марта иқдор бўлганман.

Комилжон тайёрлаётган ёғли ҳолванинг харидорлари тобора кўпайиб бормоқда.

Довруғи довол ошиб...



— Юртимиз мустақил, халқимиз тўқ. Шу асно ҳолвапазлик ҳам энди нафақат даромад манбаи, балки миллий қандолатчилик санъати сифатида ҳам тобора ривожланмоқда, — дейди ғирурланган оҳангда Комилжон. — Бугун дастурхонга ёғли пашмак ҳолваси қўйилмайдиган байрам йўқ. Бундай ҳолвани бодом ёғидан ҳам тайёрласа бўлади.

— Комилжон, шогирдларингиз кўп бўлса керак?

— Унчалик кўп эмас. Ҳозирча биригина шогирд етиштирдим. У ҳам сулола-мизнинг тўртинчи авлод вакили Одижон. Унинг мижозлари ҳам кун сайин кўпаймоқда.

— Ие, нега кўпроқ шогирд тайёрламайсиз? Ё бунга шароитингиз йўқми?

— Шароит етарли, аммо... ҳолвапазликдек мураккаб ва оғир ҳунарни эплаб

кетишга ёшларимизда ҳафсала ва сабр-қаноат кам. Шунга қарамай, бир-икки ўспиринлар ҳозирда бу ишни ўрганишга қатъий киришган. Қиём тайёрлашга, илгакка солиб қўшишга қўллари келиб қолди. Улар ҳунарни пухта эгаллаб, мустақил ишлаш бошласа, албатта сизга ҳам хабар бераман.

Шу пайтда бир аёл кириб келди. У чоғроқ қутичани узатди:

— Шунинг ўғли берсангиз. Менга алоҳида буюртма берилган.

Комилжон ҳолваларни қутичага авайлаб таҳлар экан, чеҳрасида ўз касбидан мамнунилик зуҳур бўлди. Ҳа, машаққатли меҳнатнинг роҳатини қўришдан ҳам тотлироқ бахт бормикан дунёда...

Мурод ПАРПИХЎЖАЕВ

Журналистика соҳасида “Олтин қалам” X миллий мукофоти

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси Журналистларни қайта тайёрлаш маркази билан ҳамкорликда миллий ва халқаро журналистиканинг энг юксак ютуқларини кенг оммалаштириш, ОАВ ходимлари фуқаролик позицияларини намён этишлари учун шароит яратиш ҳамда журналистларда танқидий фикрлашни ва ижодий фаолиятга янгича ёндашувларни шакллантириш мақсадида “Олтин қалам” X Миллий мукофоти учун халқаро танловни ўтказди.

3 май — Жаҳон матбуоти эркинлиги кунига бағишланган бу танловга 2014 йилнинг 31 мартдан 2015 йилнинг 31 мартгача — бир йил давомида газета ва журналларда чоп этилган, радио орқали эфирга узатилган ҳамда телевидениеда кўрсатилган ва интернет нашрларида берилган материаллар 2015 йилнинг 10 апрелигача қабул қилинади.

Танлов ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар таъсис этилган:
Журналистика соҳасида бош миллий мукофот.

Ғолиб махсус диплом, “Олтин қалам” кўкрак нишони, статуеткаси ва Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақининг 200 баробари миқдорда пул мукофоти билан тақдирланади.

Асосий мукофотлар:
энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (телевидение — 1-, 2-, 3-ўринлар); энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (радио — 1-, 2-, 3-ўринлар); энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (босма ОАВ — 1-, 2-, 3-ўринлар); энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (интернет-журналистика — 1-, 2-, 3-ўринлар).

Биринчи ўринни олган ғолиблар диплом, “Олтин қалам” кўкрак нишони, статуеткаси ва энг кам иш ҳақининг 160 баробари миқдорда пул мукофоти билан тақдирланади.

Иккинчи ўринни олган ғолиблар диплом, “Олтин қалам” кўкрак нишони, статуеткаси ва энг кам иш ҳақининг 140 баробари миқдорда пул мукофоти билан тақдирланади.

Учинчи ўринни олган ғолиблар диплом, “Олтин қалам” кўкрак нишони, статуеткаси ва энг кам иш ҳақининг 120 баробари миқдорда пул мукофоти билан тақдирланади.

Рағбатлантирувчи мукофотлар учун номинациялар:

энг яхши фоторепортаж;
энг яхши матбуот хизмати.

Мазкур номинациялар ғолиблари диплом, “Олтин қалам” кўкрак нишони, статуеткаси ва энг кам иш ҳақининг 50 баробари миқдорда пул мукофоти билан тақдирланади.

Миллий хунармандчиликнинг энг нафис ва кўхна тури — заргарлик санъати қадимдан юксак қадрланган, бугун эса замонавий шаклда янада раванак топмоқда. Мустақиллик йилларида юртимизда халқ амалий санъати турларини ривожлантириш, уста-хунармандларнинг ижодини қўллаб-қувватлаш ҳамда маҳоратини камол топтириш учун давлатимиз томонидан янада қўлай шарт-шароитлар яратилмоқда. Халқ амалий санъатининг унутилаёзган турлари қайта тикланиб, ҳунар эгалари ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётир. Буларнинг барчаси аجدодлар анъанасини муносиб давом эттириш имкониятини бераётир.



ти билан тақдирланади.

“Олтин қалам” танлови ғолибларини мукофотлаш, шунингдек, уни ўтказиш билан боғлиқ сарф-харажатлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг молиявий кўмағида амалга оширилади.

Шунингдек, қатор халқаро ташкилотларнинг Ўзбекистондаги ваколатхоналари ва республика-миздаги жамоат ташкилотлари ҳам ўз рағбатлантирувчи мукофотларини таъсис этган.

Танлов шартлари:
Танловга теле-, радио-, босма материаллар ҳамда интернет нашрларида эълон қилинган ишлар тақдим этилади (5 тадан кам бўлмаслиги керак).

Телевидение бўйича видеоматериаллар, ахборот ташувчи воситанинг қандай қўрилишида бўлишидан қатъи назар, 3 дақиқадан 30 дақиқача бўлиши керак.

Радиоэфирида (CD, DVD дискда) 5 дақиқадан 30 дақиқача бўлиши керак.

Матбуот ва интернет материаллари асл нусхада ёки кўчирма нусхада тақдим этилиши лозим.

Танловга юборилган материалларга қуйидагилар илова қилиниши лозим:

— муаллиф ҳақида маълумотнома;
— муаллифнинг турар жойи, уй ва иш телефонлари;
— паспорт нусхаси.

Танлов ғолибларини тантанали мукофотлаш маросими Жаҳон матбуоти эркинлиги кунини арафасида “Туркистон” саройида ўтказилади.

Мукофот бир шахсга тақдоран берилмайди.

Материаллар “Олтин қалам” танловига деб кўрсатилган ҳолда қуйидаги манзилга юборилиши лозим:

**100129, Тошкент шаҳри,
Навий кўчаси, 30-уй.
Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, 3-қават, 35-хона.
Телефонлар: 244-64-61; 244-37-87.
www.journalist.uz**



Анъаналар давом этади

миллий маданий меросимиз янада эъзоз ва сайқал топмоқда

Мурод Эгамбердиев — Қашқадар заргарлик мактабининг муносиб давомчиларидан. У ус-този Ифтихор Камолвондан ҳунар ўрганиш билан бирга Қарши давлат университетиде таъсирий санъат ва муҳандислик графика-си йўналишида ҳам таҳсил олмишган. Мурод ёш бўлишига қарамай қисқа вақт ичида заргар сифатида ном чиқариб улғурди.

Ёш заргар асосан қумушдан билагозуқ, узук, сирга ва маржонлар ясайди. Қашқадарё, Бухоро, Самарқанд, Сурхондарё, Тошкент ва водий заргарлик мактаблари анъаналарини уйғунлаштириш йўлида ҳаракат қилмоқда. Унинг асарлари шаклан замонавий бўлса-да, миллий мактаблари анъаналарини уйғунлаштириш нафис ва техник жиҳатдан нозик ифодалангани билан ажралиб туради. Мурод қолип ва қўчирмалардан холи, фақат қўл меҳнати билан беш аср муқаддас яратилган, жуда ноёб ҳисобланган “Сирғайи гўмбаз” зирагини қайта тиклашга муваффақ бўлди.

— Заргарликнинг илк намуналари Қашқадарё воҳасида шаклланиб, Бухорода янада сайқал топган, — дейди Мурод Эгамбердиев. — “Сирғайи гўмбаз”нинг шакли Бухорои шариф меъморий обидаларидаги қуббали гўмбаз билан боғлиқ. Бошқача айтганда, салобатли гўмбазлар ўша давр заргарларини ҳам илҳомлантирган: гўмбаз шакли тақинчоқларга кўнган.

Ўшанда гўмбаз шаклидаги зинақлар бошқа жойларда ҳам урфга кирган. Қадимда заргарлар хотин-қизларнинг ёшига қараб тақинчоқлар ясаган. “Сирғайи гўмбаз”даги шокилалар асосан келинчақларга аталган бўлиб, ундан безак сифатида фойдаланишган. Шарқона тарбия кўрган ўзбек келинлари янги оила аъзоси сифатида қайнота-қайнонадан ийманиб туради. Уйнинг катталари шокилаларнинг нозик шиқиллашини эшитган, келинчақ ҳовлида эканини пайкашган.

Ёш уста тиришқоқлиги боис қисқа фурсатда “Хунарманд” уюшмаси ва қўллаб ташкилотлардан заргарлик кўргазмаларига таклиф олди. Утган йили пой-рамаларнинг нафис ва техник жиҳатдан нозик ифодалангани билан ажралиб туради. Мурод қолип ва қўчирмалардан холи, фақат қўл меҳнати билан беш аср муқаддас яратилган, жуда ноёб ҳисобланган “Сирғайи гўмбаз” зирагини қайта тиклашга муваффақ бўлди.

— Қадимий ёдгорликларимиз чет эллик сайёҳларни доимо мафтун этиб келган, — дейди заргар. — Кўргазмада “Сирғайи гўмбаз” зирагини улар ҳайрат билан томоша қилишди. Кўп асрлик анъаналаримизга қойил қолишгани юз-кўзларидан сезилиб турди. Кўнглим фахрга тўлди. Тақинчоқлар янада нозик бўлиши учун нақшлар орасига қалин безаклар бераман. Шу асосда Қашқадарё мактабига

хос бодом ва анор гулларида фойдаланиб, бир неча буюмлар тайёрладим.

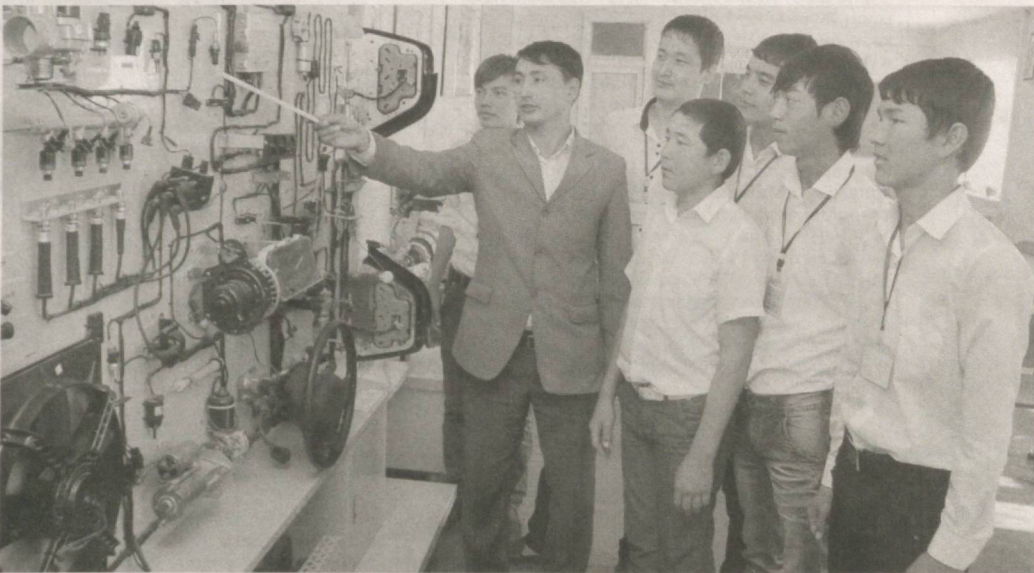
Қўли гул уста бир оз ўйланиб турган, гурурланган ҳолда сўзида давом этди.

— Устозим шундай дейди: “Яхши заргар қўлга киритган ютуғи билан чекланиб қолмайди. Ижод қила олса, янгилик ярати оласгина, у халқ ҳурматини қозонади. Ҳар бир буюм бетакрор, антиқа бўлиши лозим. Бу эса заргарнинг маҳорати ва дунёқарашидан келиб чиқади”. Шу боис ҳар бир тақинчоқда бир хилликдан қочаман. Буюмнинг турига қараб нақш босиш, зарб қилиш, болғалаш, зархаллаш, ранг бериш, тош кесиш ва қир-ралашга ўзига хос ёндашиш керак. Шундагина қўлимиздаги кўрмисиз металл қўёш нуридек ярқираб, кўзни қамаштирувчи ва товланувчи қимматбаҳо буюмга айланади, — дейди ёш заргар.

Айни пайтда Мурод Эгамбердиев ўз ҳунарини заргарликка қизиққан ёшларга ҳам ўргатиб келмоқда. У заргарлик санъати билан чекланиб қолмай атрофига истейодли рассомларни тўллаб, Қарши шаҳрининг сўлим масканида аҳолига хизмат кўрсатиш уйини очиб ниятида. Аслида ҳам ижод раванки учун барча шароит ва имконият мавжуддур, дустарлар ана шундай илҳом ва завқ билан меҳнат қиладилар.

Дилфуза РҶЗИЕВА,
“Milliy tiklanish” муҳбири

○ Таълим



Истиқбол ёшлар кўлида

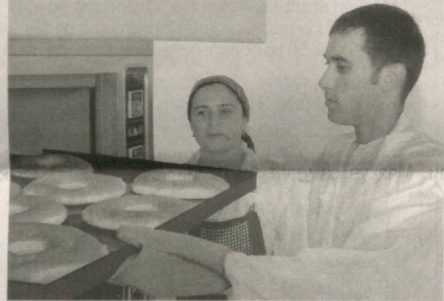
Чортут қишлоғида жойлашган Пастдарғом автомобиль ва йўллар касб-хунар коллежида автомобилларга техник хизмат кўрсатиш бўйича техник-механик, бухгалтерия ҳисоби ва аудит, транспортларда ташиш ва бошқаришни ташкил этиш, ёнги ва сингализация тизимларидан фойдаланиш техници сингари йўналишлар бўйича мутахассислар тайёрланади.

○ Реклама ўрнида



Ўзаро ишонч — ютуқлар омили

Юртимизда банк соҳасини такомиллаштириш, молия муассасаларининг миқдор билан ишлаш жараёнини янада яхшилаш мақсадида олиб борилаётган ислохотлар юксак самаралар бермоқда.



Президентимиз мамлакатимизни 2014 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2015 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисидаги маърузасида таъкидлаганидек, ўтган йили тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлариغا 9 триллион сўмдан ортиқ ёки 2013 йилдагига нисбатан 1,3 баробар кўп, шу жумладан, 2 триллион сўмга яқин миқдорда микрокредитлар ажратилди. Бу аввалги йилдаги кўрсаткичлар билан таққослаганда 39 фоиз кўпдир.

Мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини яхшилаш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ривожини учун янада қўлай шарт-шароит яратиш мақсадида амалий чора-тадбирлар кўрилган юрtdошларимизнинг тадбиркорлик салоҳиятини юзага чиқариш, бизнес фаолиятини йўлга қўйишда рағбатлантирувчи омил бўлмоқда. Ўтган йили 20 мингдан зиёд янги кичик бизнес субъектлари ташкил этилди.

Шу ўринда "Микрокредитбанк" АТБ юртимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг фаол иштирокчиси сифатида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини ривожлантириш, уларни молиявий қўллаб-қувватлаш масалаларига алоҳида аҳамият қаратмоқда.

Нодира МИРАҲМЕДОВА,
Гулистон туманидаги "Фаол заҳматкаш" тайёрлов савдо корхонаси раҳбари:

— Банк ва миқдор ҳамкорлиги ўзаро ишончга асосланади. Ҳар икки томон ўртасида ана шу ишонч қарор топса, ишда унум ва барака

○ Бандлик

Янги иш ўринларининг яратилиши

худудлар ижтимоий-иқтисодий ривожланишига хизмат қилмоқда

Давлатимиз раҳбари Вазирлар Маҳкамасининг шу йил бўлиб ўтган йилги ишда иқтисодий-иқтисодий туб таркибий ўзгаришларни амалга ошириш, модернизация ва диверсификация жараёнини изчил давом эттириш ҳисобидан хусусий мулк ва тадбиркорликка кенг йўл очиб бериш масаласида алоҳида эътибор қаратди. Биргина 2014 йилда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳасида 480 мингдан зиёд янги иш ўрни ташкил этилган бўлиб, бу жами яратилган иш ўринларининг ярми демакдир.

Иқтисодиёт вазирлиги томонидан "Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очқилиги тўғрисида"ги қонун ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг "Давлат ва ҳўжалик бошқаруви органларининг жамоатчилик билан алоқаларини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида ташкил этилган тадбирда шу ҳақда сўз борди.

Тадбирда мамлакатимизда янги иш ўринларини яратиш борасида Иқтисодиёт вазирлигининг роли

тобора ортиб бораётгани қайд этилди. Жумладан, вазирлиқнинг худудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастури доирасида ўтган йили 200 мингдан зиёд доимий иш ўринлари ташкил этилди. Жорий йилда бу кўрсаткич 232 мингдан ошиши кутилмоқда. Мазкур иш ўринлари янги sanoat, savdo ва маиший хизмат объектларини ишга тушириш, мавжудларини кенгайтириш, шунингдек, қишлоқ ҳўжалиги соҳасида минглаб лойиҳаларни амалга ошириш натижа-сида яратилади.

Жорий ўқув йилида ана шу йўналишларда таҳсил олаётган тўққиз юздан зиёд ўқувчига 56 нафар ўқитувчи-муҳандис сабоқ бермоқда. Коллежда замонавий ва илғор педагогик технологияларга таянган ҳолда дарс ўтилади. Энди фаолия-

тини бошлаган ўқитувчилар тажрибали ва малакали устозларга бириктириб қўйилади. Бу, энг аввало, уларни ўқув жараёни билан яқиндан таништириш, иш унумдорлигини ошириш имконини бераётир.

— Коллежимизда ўқувчиларга пухта билим бериш баробарида ўзлари эгаллаётган мутахассислик сир-асрори ҳам чуқур ўргатилади, — дейди коллеж директори Мавлон Фармонов. — Жумладан, чилангарлик иши, механик ишлов бериш, автомобиль тузилиши, автомобилларни йиғиш, диагностикалаш ва синаш, автомобиль ва двигателларга техник хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш устахоналарида фанлар бўйича белгиланган ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётлари ўтказилади. Амалиётларни намунали ва сифатли ўтказиш мақсадида тумандаги бир қатор корхона, ташиқлотлар билан ҳамкорлик шартномалари тузилган. Натижада битирувчиларимиз ушбу корхоналарга ишга жойлаштирилмоқда. Масалан, ўтган йили автомобилларга техник хизмат кўрсатиш бўйича техник-механик мутахассислигини эгаллаган Жасур Қулиев "Самавтотех-хизмат" корхонасида таъмирчи уста бўлиб ишляпти.

Ёшларнинг ҳар томонлама баркамол бўлиб вояга етиши учун коллежда йигирмадан ортиқ фан тўға-

раги, компьютер саводхонлиги курслари, тикувчилик, чилангарлик, пайвандлаш устахоналари мунтазам фаолият юритмоқда. Коллеж кутубхонаси турли мавзудаги адабиётлар, газета ва журналлар билан таъминланган. Бу ерда қизиқарли учрашув ва тадбирлар, адабий-бадий кечалар мунтазам ўтказиб турилади.

Зиё масканида спорт-соғломлаштириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Айниқса, дарсдан ташқари вақтларда доимий спорт мусобақаларини ташкил этиш аънавий тус олган. Коллеж қизлари эса "Таманно", "Миллий қадриятлари-миз — фахримиз", "Миллий либос-ларимиз — аёлларимиз кўрки" каби танловларда ҳам ўз иқтидорини намойиш этиб, қанчалик эпчил, чаққон ва зукколикларини амалда иш-ботлашмоқда.

Мухтасар айтганда, бу каби хайрли ишлар мамлакатимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, амалга оширилаётган ислохотлар самарадорлигини таъминлаш, ёш авлодни ҳар томонлама соғлом ва баркамол, Ватанимиз ва халқимизга садоқатли инсон қилиб тарбиялашдек эзгу мақсадларга хизмат қилади.

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

○ Қарор ва ижро

Дунё миқёсида тобора ривожланиб бораётган интернет ахборот бозорининг кучли ва таъсирчан қуролига айлангани сир эмас. Бугун виртуал оламда истаганча холис ё ноҳолис ахборот-маълумотларга дуч келиш мумкин. Шу боис ахборот хавфсизлигини таъминлаш масаласи халқаро миқёсдаги глобал муаммолар сирасига киради.



Чет тилларни билиш

интернетдан самарали фойдаланиш имконини беради

Шундай экан, бугунги кунда интернет орқали тарғиб қилинаётган турли гоғайи ва ахборот хуружларидан ёшларимизни ҳимоя қилиш долзарб аҳамият касб этмоқда.

Интернетда бериб бориладиган маълумотларнинг аксарияти чет тилларда, асосан инглиз тилидадир. Булар билан яқиндан танишиш, унинг холис ёки ноҳолислигини аниқлаш учун эса чет тилини пухта ўзлаштириш зарур. Шундагина биз ўзимиз ва фарзандларимизни турли хил ахборот хуружларидан ҳимоялаган бўламиз.

2012 йилнинг 10 декабрида мамлакатимизда "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарор қабул қилинди. Бунинг натижаси ўлароқ, миллий таълим соҳасида хорижий тилларни ўқитишнинг самарали тизими жорий этилди. Ўсиб келаётган ёш авлодни чет тилларга ўқитиш, шу тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассислар тайёр-

лаш тизими тубдан такомиллаштирилмоқда. Бу эса жаҳон цивилизацияси ютуқлари, дунё ахборот ресурсларидан кенг қўламда фойдаланиш имконини беради. Мазкур қарор ижросини таъминлаш мақсадида кўпгина миллий интернет сайтларимизда масофавий таълим ҳамда интернет-кутубхоналар ташкил қилинди. Жумладан, ziyounet.uz ахборот-таълим порталининг бепоул инглиз тилини ўрганиш бўлими аллақачон ўз ўқувчиларини топган.

Дарҳақиқат, бугунги кунда юртимизда интернет тармоғидан фойдаланмайдиган ёшлар камдан-кам топилади. Ижодий меҳнат қилиш, янгиликлардан хабардор бўлиш, қолаверса, бошқалар билан мулоқотга киришиш — буларнинг барчаси интернетдан фойдаланувчилар учун яратилаётган имкониятлар самарасидир. Бу ишлар замирида ёшларимизни ҳар жиҳатдан соғлом ва баркамол инсонлар этиб тарбиялаш, уларни турли ёт

ғоялар таъсирига тушиб, боши берк кўчага кириб қолишдан асрашдек олижаноб мақсад мужассам.

Бугунги кунда виртуал таҳдид авж олаётган бир пайтда интернет билим ва керакли ахборотни олиш учун улкан имконият яратди. Интернет фақат билим олиш, соғлом дунёқарашни шакллантириш, бошқача айтганда, эзгуликка хизмат қилиши керак. Бироқ, тармоққа жойлаштирилаётган кенг ҳажмдаги ахборотларнинг барчасини ҳам фойдали деб бўлмади. Фойдаланувчилар маълумотларнинг тўғри ёки нотўғрилигини аниқ ажрата билиши учун танқидий фикрлай олиши ҳам лозим. Бунинг учун эса ёшларимиз компьютер ва чет тилларни пухта ўзлаштиришлари, қолаверса, уларда интернетдан фойдаланиш маданиятини шакллантириш талаб этилади.

Луиза ХАЙИТОВА,
Навоий давлат кончилиқ институтининг 2-академик лицейининг инглиз тили ўқитувчиси

○ Солиқ ҳаёти

Энг мақбул усул ва янги қулайлик

Шу йилнинг 1 январидан тадбиркорлик субъектлари солиқ ҳисоботини электрон тарзда тақдим эта бошлади. Мазкур интерактив давлат хизмати солиқ тўловчиларнинг сарф-харажатларини камайтириш баробарида солиқ тўловчининг вақтини тежайди. Қолаверса, солиқ тўловчи ҳамда солиқ органларининг ўзаро муносабатларида субъектив аралашувлар чекланади.

Корхона ва ташиқлотлардан тушаётган тақлифларни инобатга олиб, давлат солиқ органларига ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш, кўрсатилаётган интерактив хизматларни такомиллаштириш мақсадида дастурий маҳсулотларга ўзгариштирилари кириштиб бориш йўлга қўйилган.

Солиқ тўловчиларга давр талабидан келиб чиқиб, бир қатор қулайликлар яратилимоқда. Тегишли савол ёки мурожаат бўйича фуқаро қўмитанинг расмий веб-сайтидаги "Электрон қабулхона"га кириб, унга зарур маълумотларни киритса "Фуқаролар мурожаатларини қайд этиш картотчаси" очилади. Шунга асосан аниқ вақтда улар учун мутасадди раҳбар ёки мутахассис билан учрашув ташкил этилади. Мазкур хизматдан смартфонлар учун мўлжалланган "Solix" мобил иловаси ҳамда Ягона интерактив давлат хизматлари портали (www.my.gov.uz) орқали ҳам фойдаланиш мумкин.

Мазкур мобил илова ўзбек ва рус тилларида бўлиб, у орқали "СТИРингизни аниқланг", "Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар", "Сизнинг солиқ хизматингиз", "Солиқ қарзини аниқланг", "Қўп учрайдиган саволлар", "Мурожаатлар ҳақида маълумот олиш", "Солиқ низоларини кўриб чиқиш", "Кичик бизнес тоифасига мансублигини аниқлаш", "Сўровнома", "Имтиёз маълумотномаси", "Электрон қабулхона", "Текширишлар режа-жадвали", "Ўз бизнесингизни ярат" каби интерактив хизматлардан фойдаланиш имконияти мавжуд.

Жорий йилдан бошлаб солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни банкка бормасдан "Click" ва "Mbank" тўлов тизимлари ёрдамида мобил телефон ёки интернет орқали онлайн режимида тўлаш мумкин. Ушбу тўлов тизимларидан фойдаланишда қўшимча пул олинмайди. Тўланган солиқлар ҳақидаги маълумотлар солиқ тўловчиларнинг шахсий картотчаларига автоматик равишда қайд қилинади. Бунинг учун тижорат банклари томонидан муомалага чиқарилган Online-Uzcard пластик карталаридан фойдаланиш мумкин.

Ф.ЎРМОНОВ,
Сергели тумани Давлат солиқ инспекцияси бошлиғи

○ Анжуман

Аутизмни даволашда инновацион ёндашувлар

Пойтахтимизда "Аутизм: инновацион ёндашувлар ва ҳаракат стратегияси" мавзусида халқаро илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Унда Олий Мажлис депутатлари, вазирилик, идора ва нодавлат ташкилотлари мутахассислари, хорижий экспертлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Тадбир Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази, "Sen Yolg'iz Emassan" республика болалар жамоатчилик жамағамаси, Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим, Соғлиқни сақлаш, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликлари ҳамкорлигида ташкил этилди.

Бугунги кунда дунё бўйича болалар аутизми глобал муаммолардан бирига айланиб бормоқда. 2004 йилда мамлакатимизда ижтимоий ҳимояга муҳтож болалар, хусусан, алоҳида эҳтиёжманд болалар муаммоларини ўрганиш, уларга дефектологик, логопедик, психологик, ҳуқуқий, услубий ва тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази ташкил этилди. Ҳозирга қадар марказ ижтимоий ҳимояга муҳтож 11 мингдан зиёд болага кўмак кўрсатди. Шундан беш минг бола алоҳида эҳтиёжманд бўлиб, марказнинг ахборот-консалтинг хизмати уларга ижтимоий-тиббий ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Анжуманда аутизм ҳақида аҳолини хабардор қилиш мақсадида чоп этилган бир қатор адабиётлар тақдим этилди.

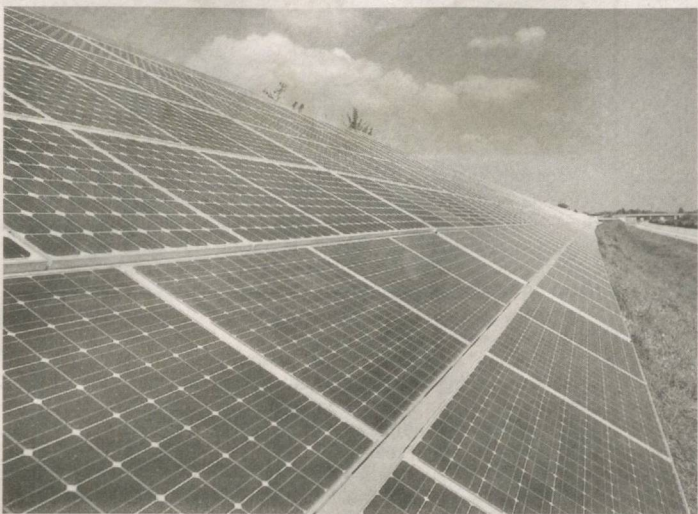
Конференцияда аутизмни аниқлаш ва даволашнинг инновацион усулларидан фойдаланиш, бу борада ҳамкорликни кенгайтириш масалалари бўйича фикр алмашилди.

Халқаро конференцияда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Икромов сўзга чиқди.

Х.АБДУНАЗАРОВ

● Бизнинг шарҳ

Куёш энергияси — келажак энергияси



Ҳар қандай иқтисодий ривожланиш энергия таъминоти билан боғлиқ. Халқаро таъминотларнинг ҳисоб-китобига кўра, 2030 йилга келиб дунё бўйича энергетикага бўлган талаб бугункига нисбатан 50 фоиздан зиёд ўсади ва умумий эҳтиёж 23,27 миллиард тонна шартли ёқилғини ташкил қилади. Демак, атропо-мўҳитга ҳам салбий таъсир кучайиб боради.

Бугунги кунда аксарият мамлакатларда электр энергиясининг 50 фоиздан ортигини иссиқлик электр станциялари таъминламоқда. ИЭСда ёниш сифатида кўмир, мазут, газ, сланец ишлатилади. Қазиб олинмаган бундай ёниш ресурслари эса қайта тикланмайди. Қолаверса, бугун қазиб олишда турли усуллардан фойдаланилаётганига қарамай, уларнинг таъминоти яқини ўзлаштириш имкони бор, ҳолос. Қолган қисми эса ер қаърида қилиб қолган. Шу боис, дунё олимлари томонидан электр станциялар учун ёниш сифатида ишлатилган кўмир 100-300, нефть 40-80, табиий газ 50-120 йиллик захирага эгаллиги тахмин қилинмоқда.

Атом электр станцияларига эса узоқ йиллар давомида экологияга нисбатан кам зарар етказадиган электр станция сифатида қаралган. АЭСларнинг электр энергияни ишлаб чиқаришдаги аҳамиятини инкор этмаган ҳолда бундай электр станцияларнинг ҳавфсизлигини таъминлаш масаласи бугун ҳам тўлиқ ўз ечимини топмаган. Мисол учун, 1986 йил Чернобыль АЭСида ҳамда 2011 йил Япониянинг Фукусима-1 АЭСида юз берган ҳалокат туфайли мамлакатлар иқтисодиётига, энг ёмони, турли радиоктив моддаларнинг ҳавога тарқалиши оқибатида бу ҳудудларда яшайдиган аҳоли саломатлиги ва генофондида жиддий зарар етказилди. Шу боис бундай электр станцияларнинг кейинги тақдири мавҳумлигича қолмоқда.

Куёш энергияси тарихи машҳур немис олими Альберт Эйнштейн номи билан бевосита боғлиқ. Олим айнан таъминотларнинг ҳисоб-китобига кўра, 2030 йилга келиб дунё бўйича энергетикага бўлган талаб бугункига нисбатан 50 фоиздан зиёд ўсади ва умумий эҳтиёж 23,27 миллиард тонна шартли ёқилғини ташкил қилади. Демак, атропо-мўҳитга ҳам салбий таъсир кучайиб боради.

Электр энергиясига бўлган эҳтиёж таъминлашда гидроэлектростанциялар (ГЭС) ҳам муҳим ўрин тутди. Бироқ улар ҳам инсониятнинг электрга бўлган эҳтиёжини тўлиқ қондириш имконига эга эмас. Олимларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, дунёда барча дарё имкониятларидан фойдаланилганда ҳам бугунги саноатлашган даврда электрга бўлган эҳтиёжнинг фақат чорак қисми таъминланиши мумкин. У ҳолда келажакда юзага келиши мумкин бўлган электр энергияси билан боғлиқ муаммага қандай ечим топилади, деган савол туғилади.

Муқобил энергия манбалари, ҳусусан, куёш энергиясидан самарали фойдаланиш орқали ушбу муаммага ечим топиш мумкин. Мазкур масала юзасидан турли мамлакатлар тадқиқот институтлари қатор йиллардан бери илмий изланишлар олиб бориб, шундай ҳулосага келмоқда.

Дарҳақиқат, куёш сайёрамиз учун бирламчи ва асосий энергия манбаидир. У ер юзини қизитади, дарёларни ҳаракатга келтиради ҳамда шамолнинг юзага келишига сабаб бўлади. Айнан куёш туфайли ер остида мавжуд углеводород захираси, яъни нефть, кўмир, торф каби фойдали қазилмалар ҳосил бўлади. Бугунги кунда инсониятнинг энергия ресурсларига бўлган эҳтиёжини қондириш учун 10 миллиард тонна шартли ёниш талаб қилинади. Ер юзидаги ҳамда денгиз ўтлари куёшдан келадиган энергиянинг тахминан 3-4 фоизини қабул қилади. Қолгани Ер юзи ҳамда океан остидаги микроклимни таъминлаш учун сарфланади. Агар инсоният ўзининг ички эҳтиёжларини қондириш учун ҳеч бўлмаганда унинг бир фоизидан умумий фойдалана олганида, кейинги бир неча асрда юзага келиши мумкин бўлган энергетика муаммосини ижобий ҳал этган бўлар эди.

Куёш энергиясини электр энергиясига айлантириш йўллари кўп. Куёш батареялари ана шу мақсадга хизмат қилади. Бу ўзининг самарадорлиги, узоқ муддат сакланиши билан ажралиб туради. Куёш батареяларини том устига, ҳаттоки, самолёт қанотларига ҳам ўрнатиш мумкин. Шунингдек, уни соат, калькулятор, ноутбук ҳамда фонусларга ҳам жойлаштира бўлади. Бундай батареялар нафақат куёшли, ҳатто, булутли кунларда ҳам энергия ишлаб чиқара олади. Замонавий куёш батареялари ўн йиллар давомида ишлаш қобилиятини сақлаб қолади.

Куёш энергияси тарихи машҳур немис олими Альберт Эйнштейн номи билан бевосита боғлиқ. Олим айнан таъминотларнинг ҳисоб-китобига кўра, 2030 йилга келиб дунё бўйича энергетикага бўлган талаб бугункига нисбатан 50 фоиздан зиёд ўсади ва умумий эҳтиёж 23,27 миллиард тонна шартли ёқилғини ташкил қилади. Демак, атропо-мўҳитга ҳам салбий таъсир кучайиб боради.

Куёш энергияси тарихи машҳур немис олими Альберт Эйнштейн номи билан бевосита боғлиқ. Олим айнан таъминотларнинг ҳисоб-китобига кўра, 2030 йилга келиб дунё бўйича энергетикага бўлган талаб бугункига нисбатан 50 фоиздан зиёд ўсади ва умумий эҳтиёж 23,27 миллиард тонна шартли ёқилғини ташкил қилади. Демак, атропо-мўҳитга ҳам салбий таъсир кучайиб боради.

Имгирманчи асрнинг 90-йилларида Нобель мукофоти соҳиби, академик Жорес Алферов “муқобил энергияни ривожлантириш учун (куёш энергетикаси ана шулардан бири) атом энергетикаси учун кетаётган маблағнинг ҳеч бўлмаганда 15 фоизи сарфланганда, АЭСларнинг фаолият кўрсатишига эҳтиёж қолмасди” деган эди. Ана шу мақсадда сарфланган маблағлар ўзини оқлаб, 90-йилларга келиб куёш элементлари фойдали иш коэффициентини 15 фоизга, яъни аср бошларида 20 фоизга қўтарилиди. Бу жиҳатдан академик томонидан билдирилган юқоридаги фикрлар қисман ўз тасдиғини топти.

Дастлабки саноат куёш электр станцияси 1985 йилда қурилган эди. Электр станция ўн йиллик фаолияти давомида бор-йўғи 2 миллион киловатт соат электрэнергияси ишлаб чиқарди. Қолаверса, ўндан олинмаган электр қуввати нархи ҳам анча қиммат бўлгани боис, 90-йиллар ўрталарига келиб электр станция фаолияти тўхтатилди. АҚШда 1989 йилда “Loose Industries” компанияси 80 мегаваттлик куёш-газ электр станциясини ишга туширди. Кейинги беш йил ичида мазкур компания Калифорния штатида 480 мегаваттлик куёш электрстанциясини қурди.

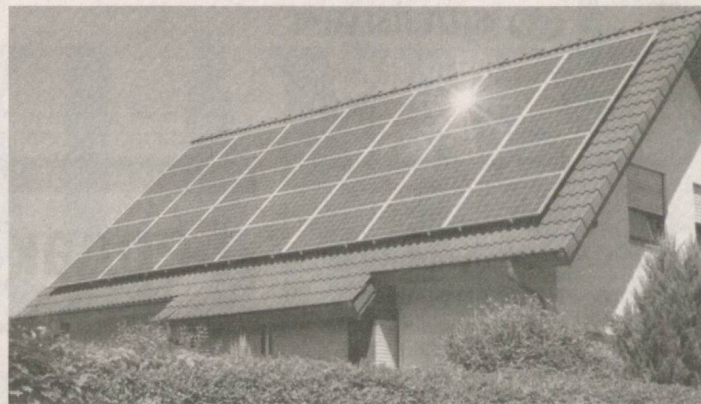
Германияда 1990 йилдан бошлаб “Куёшли уй” лойиҳаси доирасида томи устида куёш панеллари ва батареялари ўрнатилган уйлар қуриш бошланди. Шундан сўнг Европа Иттифоқининг барча мамлакатларида “Юз мингта куёшли уй” лойиҳаси қабул қилинди.

Японияда эса куёш энергетикасига асосланган “етмиш минг куёшли уй” лойиҳаси илгари сурилди. Америкада нисбатан кўпроқ уйларни қамраб олган лойиҳа “юз мингта куёшли уй” деб номланди. Бу орқали куёш коллекторлари ва батареялари ўрнатилган уй ёки офис эгалари қўшимча имтиёз ва имкониятларга эга бўлдилар. Биринчидан, куёш батареяларини ўрнатиш учун сарфланмаган маблағларнинг ярмини давлат қоплаб берди. Иккинчидан, уй эгалари солиқ имтиёзларидан фойдаланишди. Учинчидан, уларга имтиёзли кредит олиш имконияти яратилди.

Нидерландиянинг Херхюговард шаҳарчаси яқинида “куёшли шаҳарча” барпо этилган. Бу ердаги уйлар томига куёш панеллари ўрнатилган. Уларнинг ҳар бири 25 киловатт электр энергияси ишлаб чиқармоқда. Ҳозирда “куёш шаҳарчаси”нинг умумий энергия қувватини 5 мегаваттга етказиш устида иш олиб борилмоқда. Айтиш жоизки, АҚШ бу борада бир қатор натижага эришиб улгурди. Бу ерда 1,5 миллион уй куёш технологияларидан фойдаланади. Бу орқали 1400 МВт иқтисод қилинмоқда. Тежалаётган 1400 мегаватт энергия йилга тахминан 5 миллион тонна ёқилмаган нефть маҳсулотлари демакдир. Германияда кундуз кун куёш батареялари ўрнатилган уйлар кам ток сарфлаб, кўп электр қуввати ишлаб чиқаргани учун, бундай уйлар эҳтиёждан ортиб қолган электр энергияни шаҳар тармоқларига узатмоқда. Уй эгасига давлат томонидан ҳар киловатт электр энергияси учун 80 цент тўланади. Мамлакатда мазкур лойиҳа доирасида йилга ярим миллион квадрат метр майдонни эгаллаган уйларнинг куёш энергиясидан фойдаланиш имконияти яратилмоқда. Россиянинг Краснодар ўлкасида томларида киловаттлик куёш батареялари ўрнатилган элликка экин “куёшли уйлар” мавжуд. Москва ва Владивосток шаҳарларида ҳам куёш коллекторлари ҳисобига электр энергияси таъминланмаган уйлар қурилган.

Куёш энергиясидан транспорт воситаларида ҳам фойдаланиш мумкин. Австралияда бир неча йиллардан буён аънавий тарзда Дарвин ва Аделаида шаҳарлари ораллиғида “куёшли автобиллар” иштирокида пойга ўтказиб келинади. 1990 йилда эса “Sanyo” компанияси куёш батареяли самолёт ишлаб чиқарди. Мазкур самолёт бутун Америка устидан учиб ўтишга эришган эди. Яқинда қуёшдан қувват оладиган самолёт биринчи марта дунё бўйлаб парвоз қилиш учун ҳавога кўтарилди. Самолёт Абу-Даби шаҳридаги Ал-Батин аэропортидан йўлга чиққан. “Solar Impulse” номи мазкур учиб аппарати лойиҳасини Франциянинг “Dassault Systemes” бюроси тайёрлаган. Режадан асосий мақсад — учиб учун фақат куёш энергиясидан фойдаланиш. Самолёт назарий жиҳатдан кеча-кундуз ҳавода ҳаракат қила олади. Бунга сабаб, кун давомида конденсатор тизимига куёш энергиясининг тўпланиши ва бундан тунда фойдаланиш мумкин. Самолёт беш ой давомида 35 минг километр масофани учиб ўтиши кутилмоқда.

Мамлакатимиз ҳудудига қайта тикланувчи энергия манбалари турлари-



● **Куёш нури 1 квадраттрллион тонна ўсимликлар, шу жумладан 10 трллион тонна жониворлар ва бактерияларга сув-ҳаво каби зарур.**
● **Германияда давлат уйларга куёш батареяларини ўрнатиш учун сарфланмаган маблағларнинг 70 фоизини қоплаб бериб, улардан электр энергиясини сотиб олади.**
● **2008 йилда Хитойда ёзги Олимпиаданинг очилиш маросими ўтказилган “Куш ини” деб аталувчи стадион XXI асрнинг энг яхши ўн иншооти қаторидан жой олади. Боиси, стадионнинг томи ва деворларига ўрнатилган куёш батареялари иншоотни электр қуввати билан таъминлайди.**

нинг ялпи ва техник салоҳиятини баҳолаш борасида ўтказилган таҳлиллар қайта тикланувчи қатор энергия манбалари турлари республиканинг барча ҳудудига етарли эканини кўрсатди. Унинг экологик ҳавфсизлиги, миллий энергия ресурсларидан фойдаланиш стратегиясини ҳам яқин, ҳам узоқ истиқболга мўлжаллаб, тубдан қайта қўриб чиқишни тақозо этмоқда. Марказлаштиришга асосланган техник-иқтисодий чегараларда чиқарилган энергия таъминотидаги ўтиш йўли билан турли қайта тикланувчи энергия манбаларидан кенг миқёсда фойдаланишга эришиш қишлоқ жойларида, айниқса, бориш қийин бўлган олис жойлардаги объектларнинг энергия таъминоти яхшилаш борасидаги қатор муаммоларни ҳал этиш имконини беради.

Республикамизда Марказий Осиёда ўхшашли йўқ илмий-экспериментал марказ — Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг “Физика-Куёш” илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси фаолият кўрсатмоқда. Унинг тадқиқотлари жаҳон миқёсида ҳам эътироф этилаётир. 1987 йилда мазкур марказ тизимида Тошкент вилоятининг Паркент туманида иссиқлик қуввати 1000 киловатт бўлган Катта куёш сандони қурилиб, ишга туширилди. Бундай қурилма шу вақтга қадар фақат Одейо шаҳри (Франция)да бор эди.

Мазкур минтақа нафақат республикамиз, балки бутун Марказий Осиё учун тажриба майдони сифатида хизмат қилади. Қолаверса, мамлакатимизда йилнинг қарийб уч юз кун куёшли экани ундан самарали фойдаланиш имконини беради.

Президентимизнинг 2013 йил 1 мартдаги “Муқобил энергия манбаларини янада ривожлантиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармони ва “Халқаро куёш энергияси институтини ташкил қилиш тўғрисида”ги қарорини бажариш доирасида “Физика-куёш” илмий-ишлаб чиқариш бир-

лашмаси базасида куёш энергияси институтини ташкил қилинди. “Ўзбекэнерго” ДАК ушбу институтнинг таъсисчилардан бири ҳисобланади. Компания куёш энергетикасидан фойдаланиш мақсадида қатор вилоятлардаги Мурувват уйлари, Мехрибонлик уйлари ва қишлоқ врачлик пунктларида гелиоқурилмалар ўрнатди. Шунингдек, 2013 йилда “Навоий” эркин иқтисодий зонасида қуввати 50 мегаватт бўлган фотоэлектр куёш панеллари ишлаб чиқариш бўйича қўшма корхонанинг биринчи босқичи ташкил этилди. Келажакда бу корхонанинг ишлаб чиқариш қуввати 100 мегаваттга оширилади. Бундан ташқари, Самарканд вилоятида Осиё тараққиёт банки кредит ресурслари жалб қилинган ҳолда қуввати 100 мегаватт бўлган куёш станциясини қуриш назарда тутилмоқда.

2013 йилнинг 20-23 ноябрь кунлари пойтахтимизда бўлиб ўтган Осиё куёш энергияси форумининг навбатдаги олтинчи мажлисида куёш энергиясидан янада самарали фойдаланиш масалалари муҳокама этилди. Форумнинг ўтказилиши куёш энергиясидан фойдаланишда бошқа мамлакатлар билан тажриба алмашиш, Ўзбекистонда гелиоэнергетика соҳасида илмий-назарий ва амалий ишлар қўламини кенгайтиришга хизмат қилади.

Мухтасар айтганда, йилга куёш орқали бизнинг сайёрамизга етказилмаган энергия миқдорини шартли ёнишга ўтқизса — бу юз триллион тонна демакдир. Бу инсоният эҳтиёжидан ўн минг баравар кўпдир. Ер остида эса 6 триллион углеводород захираси мавжудлиги аниқланган. Модомики шундай экан, куёш ана шу энергияни ерга уч ҳафтада етказиши. Куёшнинг энергия захираси шу даражада кўпки, у яна беш миллиард йил давомида бутун борлиққа заррин нурларини сочиб туради.

Шаҳзод ҒАФФОРОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

● Рангин дунё

Тинч океани катталиги ва чуқурлигига кўра дунёда биринчи ҳисобланади. Унинг суварли ғарбда Евроосиё ва Австралия, шарқда Шимолий ва Жанубий Америка, шимолда Чукотка ва Сяурд ярим ороллари ўртасидаги йўлак, жанубда Антарктида қирғоқларини ювиб туради. Майдони денгизлари билан бирга 178,6 миллион, денгизларисиз 148,3 миллион квадрат километр, сувининг ҳажми 710 миллион куб километр. Энг чуқур жойи 11 минг 22 метрга етади. Одатда, Тинч океани экватор чегарасига асосан иккига — шимолий ва жанубий қисмларга бўлинади.

Денгизлари асосан океаннинг шимолий-ғарбий ва ғарбий чеккаларида жойлашган. Океанда ўн мингга яқин кичик ва катта ороллар мавжуд. Уларнинг умумий майдони деярли 3,6 миллион квадрат километр.

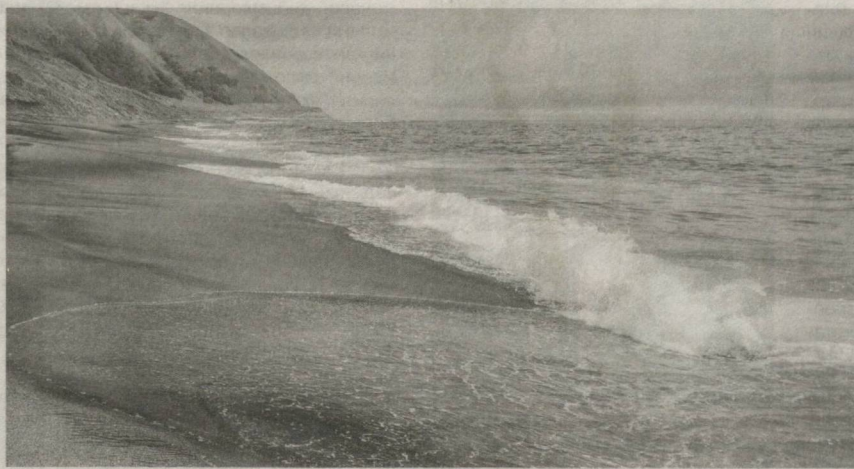
Тинч океанининг флора ва фаунаси жуда бой. Уммонда юз мингдан ортиқ ҳайвон тури мавжуд. Шельф зонасида турли-туман денгиз сувўтлари, моллюскалар, чувалчанлар, қисқичбақасимонлар, игнатанлилар ва бошқа жониворлар яшайди. Тропик кенгликларда маржон рифлари жуда ривожланган. Балиқларнинг тропикларда икки минг, мўътатил кенгликларда 800 тури мавжуд. Шимолий мўътатил ва жанубий юқори кенгликларда сўт эмизувчилардан денгиз мушуги, кит, қисқичбақа каби кўплаб жониворлар яшайди. Тинч океани фаунасининг аксарият қисми сув жониворларининг кўпайиши учун ниҳоятда қулай ҳисобланади.

Денгиз тубида зилзила содир бўлганда, улкан тўққин-

лар — цунами юзага келади. Бу тўққинлар гоҳида 16 минг километр масофани эгаллайди. Оқиб денгизда уларнинг баландлиги катта бўлмаса-да, кўлами улкан. Қуруқликка яқинлашган сайин, айниқса, тор қўлтиқларда, уларнинг баландлиги 50 метргача етиши мумкин. Лекин тўфон бўлмаган пайтларда ҳам океан сувининг сатҳи бир маромда бўлмайди. Сув сатҳи кўтарилиши ҳар ярим кунда (Аляска қўлтиғида 5,4 метр, Охота денгизида 12,9 метр), Соломон ороллари атрофида эса бир кеча-кундузда тақороланади (баландлиги 2,5 метр). Океанда доимий ва сузиб юрвчи музлар бўлиб, улар асосан юқори жанубий кенгликларда жойлашган.

Тинч океани жаҳон иқтисодиёти ва ҳўжалигида гоят муҳим аҳамиятга эга. Океан ва денгиз атрофида яшовчи аҳолининг асосий даромади, қолаверса, бутун турмуш тарзи ва ҳатто аънаналари ҳам ана шу сув ҳавзалари билан узвий боғлиқ. Бир мисол. Дунё

Вақт чизигидаги уммон



бўйича тутиладиган балиқлар ва ишлаб чиқарилаётган денгиз маҳсулотларининг деярли 60 фоизи Тинч океани ҳиссасига тўғри келади. Балиқчи-ларнинг асосий ови лососимонлар, трескасимонлар, селдсимонлар, скумбрия, сардина, сайра, денгиз олабуғи, тунец ва камбаласимонлардир. Лекин ҳар жойининг ўз тошу тарозиси мавжуд. Тинч океанида балиқ овлаш бўйича тузилган бир неча халқаро конвенциялар океаннинг биологик бойликларида оқилона ва самарали фойдаланишга қаратилган.

Алясканинг соҳил бўйи

денгиз қисми олтин ва платинага ниҳоятда бой. Шунингдек, океаннинг шимолий кенглик ва ғарбий узунликларида 3 минг метр чуқурликда темир-марганец конлари мавжуд. Океандаги 120 дан ортиқ нефть ва газ конлари тадқиқ этилиб, улардан 70 фоизи ишга туширилган.

Тинч океани орқали тўрт материкни боғлаб турувчи энг муҳим денгиз ва ҳаво йўллари ўтган. Йирик портлари Владивосток, Находка (Россия), Шанхай (Хитой), Сингапур (Сингапур), Сидней (Австралия), Ванкувер (Канада), Сан-Фран-

циско (АҚШ), Уаско (Чили) да жойлашган.

Тинч океани ташилладиган юклар ҳажми ва уларнинг ўсиш суръати бўйича жаҳонда иккинчи ўринда туради. Энг муҳим транспорт йўллари АҚШ ва Канада портларини Япония портлари билан боғлайди. Яна бир муҳим маълумот: Тинч океани орқали 1800 меридиан бўйича вақт ўзгариши чизиги ўтган. Шу сабабли ҳам диёримизда соат кундузги тўққиз бўлганда, Шимолий Америка қитъасида соат кечки ўн бир атрофида бўлади.

Зафар МУҲАММАД
тайёрлади

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

“Энг ақлли” соат

2014 йил натижаларига кўра Жанубий Кореянинг “Samsung” компаниясининг Smart-соатлари хариддорчилиги билан пешқадамга айланди, деб хабар беради Statista агентлиги.

Компания ўтган йили 1,2 миллионга ана шундай соат сотиб, рақобатчиларидан анча илгариллаб кетишга муваффақ бўлган. “Pebble” компанияси 700 минг, “Fitbit” фирмаси эса 600 минг дона соатни ўз хариддорларига етказиб кейинги ўринларни қўлга киритди. “Apple Watch” соатларининг ишлаб чиқарилиши билан вазият ўзгариши мумкин. Сабаби, “Apple” компанияси келгусида 3 миллион дона ана шундай соат ишлаб чиқаришни режалаштирмоқда.

Илк водородли трамвай

Хитойнинг “CSR Sifang” компанияси Циндао шаҳрида водород батареяси воситасида ҳаракатланувчи дунёдаги биринчи трамвайни ишлаб чиқарди.

“Синьхуа” ахборот агентлигининг маълум қилишича, энди Хитойда трамвайлар ҳаракати учун водород қўллаш технологияси бутун мамлакат бўйича жорий этилиши мумкин. Компания муҳандиси Лян Цзяньининг сўзларига кўра, янги трамвай водород батареяларидан қувват олади. Батареяларни қувватлантириш учун атиги 3 дақиқа вақт керак. Шундан сўнг трамвай 70 км/соат тезликда 100 километргача бўлган масофани босиб ўта олади. Трамвай 60 ўрилли уч вагондан иборат. Трамвай бирваракайига 400 нафар йўловчини ташиш имкониятига эга.

Тинч океанида янги орол

Ўтган йилнинг декабрь ойида бошланган “Хунга Тонга-Хунга Хаапай” сув ости вулкони оқибатида Тинч океанининг жанубий қисмида янги орол юзага келди.

Орол Тонго қироллигининг пойтахти Нукуалофадан 45 километр узоқликда жойлашган. Оролнинг узунлиги 1,8, кенглиги эса 1,2 километр. Бироқ олимлар оролнинг бўлиниб кетиши мумкинлигини тахмин қилишмоқда.

Эслатиб ўтамиз, 2013 йилнинг ноябрида Японияга қарашли Огасавара архипелагида юз берган сув ости вулкони оқибатида ҳам 1,26 квадрат километр ҳудудга эга янги орол ҳосил бўлган эди.

Заъфарон — сафсаргулдошлар оиласига мансуб кўп йиллик ўтсимон туганак пиёзли ўсимлик. Одатда ёввойи ҳолда учрамайди. Ватани — Кичик Осиё ва Болқон ярим ороли.



Ўзбекистонда ҳам заъфароннинг айрим турлари Тошкент ва Фарғона вилоятларидаги адир ва тоғларда табиий ҳолда ўсади. Пиёзининг диаметри 1-2 сантиметр. Барги 5-15 та, оч сариқ рангда, эни 2 миллиметр, туксиз. Ўсимлик февраль-июль ойларида гуллаб, апрель-августда мева тугади. Таркибида эфир мойи бўлгани учун ҳиди жуда ўткир ва ёқимлидир. Ер юзиде йилига бор-йўғи уч юз тонна заъфарон етиштирилади. Шунинг учун ҳам бу зиравор юқори баҳоланади.

“Заъфарон” арабча сўз бўлиб, “сарик” маъносини билдиради. Бу ноёб зиравор ўсимликдан қадимда буюк тайёрланган. Ҳозирги даврда эса асосан тиббиёт ва пазандачиликда ишлатилади.

Замонавий тиббиётда заъфарон асал билан қўшиб истеъмол қилинса, буйракдаги тошларнинг майдаланишига ёрдам беради. Заъфарон гули эритмаси инсон организми учун зарур бўлган модда ва витаминларга бой. Унинг ҳушбўй ҳиди инсоннинг нафас йўллари оғида, кишини тинчлантиради ва уйқусизликдан қутулишга ёрдам беради. Кучли бош оғриғида ва қулоқ шомоллаганида заъфарон сувиға бўктирилган пахта ёки юмшоқ мато касал аъзога қўйилса, оғриқ тезда қолади.

Заъфарондан ҳаддан ортиқ фойдаланиш асабийлашиш, сезги аъзоларининг зўриқишига сабаб бўлади. Ундан таомга кўп қўшиб юборсангиз, таъмини бузиб, заҳарланишга ҳам олиб келиши мумкин. Шунинг учун кучли таъсир қилувчи бундай восита болалар ва ҳомиладор аёлларга тавсия этилмайди.

БИЛАСИЗМИ?

Оқ денгиз Шимолий муз океанининг бир қисми бўлиб, наботот ва ҳайвонот оламининг антиқалиги билан ажралиб туради. Унга табиий лаборатория нисбатининг берилиши ҳам шундан.

Хитой аҳолиси ниҳоятда зич, бироқ Фуцзянь минтақасидаги мактабда бор-йўғи биргина ўқувчи ўқийди.

ТУРФА ОЛАМ

Электр велосипед

“KIA” компанияси Женева автосалонида “K-velo” деб номланувчи электр узатмали велосипедларнинг янги авлодини намойиш этди.

“K-velo” аввалгиларидан фарқи равишда “Bosch” компаниясининг электр узатмаси билан жиҳозланган. Ушбу узатма велосипедни ҳеч бир қийинчиликсиз бошқариш имконини беради. Албатта, уни аънавий усул — оёқ билан педдалларни айлантириш орқали ҳам жайдаш мумкин. Янги велосипед икки қўринишда бўлиб, шаҳар ва тоғли ҳудуд шароити учун мўлжалланган. Иккаласида ҳам 250 Вт қувватга эга электр двигател мавжуд. У туфайли велосипеднинг максимал ҳаракатлини тезлиги 25 км/соатни ташкил қилади. Аккумуляторнинг қуввати эса 50 километр йўл босиш учун бемалол етади.



Яна тилла ҳақида

Карлтон университети (Канада) олимлари тилла ва ундан ишланган тақинчоқлар қатор руҳий касалликлар, жумладан, депрессияни келтириб чиқариши мумкинлигини аниқлади.

Тадқиқотчиларнинг фикрича, қимматбаҳо металлдан ишланган тақинчоқлар бош миёдаги барча жараёни фаллаштириб, организмдаги моддалар алмашинувини секинлаштирилади. Қолаверса, тилла буюмларга ўч инсонларда салбий ҳиссиётлар пайдо бўлиши кузатилади. Олимлар олтин инсон энергиясини ўзига тортиб олиши мумкинлиги боис тилла тақинчоқларни кун бўйи тақиб юрмасликни, тунги уйку олдидан уларни махсус қутигага жойлаб қўйишни тавсия қилишмоқда. Уларнинг фикрича, қимматбаҳо металллар орасида қумушнинг инсон соғлиғига ҳеч қандай зарари йўқ. Аксинча, қумуш одамнинг асаб тизимини тинчлантириб, бош оғриғининг олдини олиши қайд этилган.

3.ЗОИРЖОНОВ тайёрлади

Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси Марказий кенгаши Ихроия қўмитаси девония партия биносига камера (ташки ва ички), кондиционер (2 та катта, шкафли, 11 та кичик) ўрнатиш ҳамда партиянинг штендерли баннерини тайёрлаш бўйича тендер эълон қилади.

Телефонлар: 239-45-77, 277-60-15

Тошкент шаҳридаги “SILVER SAIL CAPITAL” масъулияти чекланган жамияти устав фонди 50 000 000 (эллик миллион) сўмдан, 17 111 105 (ўн етти миллион бир юз ўн бир минг бир юз беш) сўмга туширилганини маълум қилади.

Газета ҳафтанинг чоршанба кўни чиқади.
2008 йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма — Г 425, Адади — 10149. Газетанинг баҳоси келишилган нархда.
Навбатчи муҳаррир: Дилфуза РЎЗИЕВА
Навбатчи: Ҳасан САЛОМОВ
Саҳифаловчи: Акбар ШОДИЕВ
Электрон почта: e-mail: mtiklanish@mail.ru
Босишга топшириш вақти — 21.30.
Топширилди — 23.50.
ISSN 2010-7714

27 март — Халқаро театр кўни

Рағбат ижодкорни илҳомлантиради

Инсон маънавий оламини юксалтиришда театр санъати ўзига хос ўрин ва аҳамиятга эга. Бу борада буюк маърифатпарвар Маҳмудхўжа Бехбудийнинг “Театр — бу ибратхона” деган фикри ҳеч қачон ўз қийматини йўқотмайди. 27 март — Халқаро театр кўни 1961 йили ЮНЕСКО ҳузуридаги Халқаро театр институти томонидан Австриянинг Вена шаҳрида бўлиб ўтган IX конгрессида таъсис этилган эди. Ҳозир жаҳоннинг 100 дан зиёд мамлакатларида ушбу сана театр санъати ходимларининг касб байрами сифатида кенг нишонланади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, “Ўзбектеатр” ижодий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамкорлигида Ўзбек Миллий академик драма театрида 27 март — Халқаро театр кўнига бағишлаб театрлаштирилган бадий кеча ўтказилди. Унда вазирлик ва идоралар вакиллари, ўзбек театри санъати намояндалари, фахрийлар, санъатшунос олимлар, талабалар иштирок этди.

Тадбирда миллий қадрият, урф-одат, байрам ва маросимларимизнинг авлодлар оша тобора сайқалланиб боришида театр ибрат мактаби вазиғасини ўташи алоҳида таъкидланди. Дарҳақиқат, мамлакатимизда театр санъатига бўлган катта эътибор ва ғамхўрлик туфайли бундай маданият ва маънавият масканларининг сони 37 тага етди. Улар саҳна санъатининг барча илғор йўналишларида фаолият юритмоқда. 2014 йилда Ўзбекистон театрларида турли мавзу ва жанрларда 140 дан ортиқ асар сахналаштирилиб, томошабинлар эътиборига ҳавола қилинди.

Айниқса, ролпа-роса бир асрни қаршилаган Ўзбек Миллий академик драма театри халқимиз маданий ҳаёти, турмуш тарзи ва маънавий камолотида ўзига хос ўринга эга. Яқинда ушбу театрнинг 100 йиллиги кенг нишонлангани ижодкорлар илҳомига илҳом, ғайратига ғайрат қўшиди, уларни янги ижодий марралар сари ундамоқда.

— Ҳар бир инсон саҳнадан, умуман, бадий ижод намунасидадан ўзига керакли маънавий озуқа, ибрат ёқуд идеалига мос қаҳрамон қидиради, — дейди Ўзбекистон халқ артисти Рихси Иброҳимова. — Ҳаёт синавларида тобланган фидойи инсон образи жонли бўлса, томошабин унинг кечинмаларидан ўзи учун нимадир топа олса, ўша образ халқ қалбидан чуқур жой олади. Муктасар айтганда, томошабинга ҳақиқий ҳаётни табиий ва лўнда қилиб кўрсатиб бериш лозим. Театрда биз ижодкорлар учун барча шарт-шароит яратилган. Мана шундай эътибордан нафакат ёшлар, балки катта авлод вакиллари ҳам илҳомланган ҳолда фаолият кўрсатмоқдамиз.

Халқаро театр кўни муносабати билан ўтказилган тантанали бадий кечада саҳна ижодкорларининг йил давомидаги ижодий меҳнатлари ҳам сарҳисоб қилинди. Театрда узоқ йиллар фаолият кўрсатган ижодкорлар рағбатлантирилди.

Санъат усталари ижросида концерт намойиш этилди.

Дилфуза РЎЗИЕВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

Кўргазма

“Менинг театрим”

Тошкент Фотосуратлар уйида фотоиждокор Раҳмонбек Исмоловнинг шу номадаги кўргазмаси очилди.

Халқаро театр кўнига бағишланган мазкур кўргазманинг очилиш маросимида таниқли санъаткорлар, санъатшунос ва адабиётшунос олимлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Раҳмонбек Исмолов кўп йиллик ижодий фаолияти давомида республикамиз оммавий ахборот воситаларида театр санъати, халқ сайиллари, хотира кечалари ва кўргазмаларни мунтазам ёритиб келмоқда. “Театр” журнали учун фоторепортажлар тайёрлайди. Ижодкорнинг қатор хорижий мамлакатларда “Ўзбекистон театр санъати — мустақиллик йилларида” мавзусида шахсий фотокўргазмаси намойиш этилган. Кўргазмага қўйилган асарларда саҳна санъати — репетиция жараёни, саҳна орти ҳаёти ва актёрлик маҳорати акс этган.

Ҳасан АБДУНАЗАРОВ

Мозийдан садо

Бердақ миллий музейи

шоир ҳаёти ва ижодидан ҳикоя қилади



Мустақиллик йилларида юртимизда тарихни ҳолисона ва изчил тиклаш, миллий қадриятларимизни ривожлантириш ва келажак авлодларга етказиш йўлида кенг қамровли ислохотлар амалга оширилмоқда. Бу борада миллий маданиятимизнинг ёрқин намуналари, қадриятларини ўзида мутасаммак эътибор билан қамролган муҳим ҳужжатлар мавжуд бўлиши асосан таъкидланадиган жиҳат.

Нукус шаҳридаги Бердақ миллий музейи ҳам қорақалпоқ халқининг ардоқли шоири ҳаёти ва ижоди, миллатнинг бой маданий ва маънавий мероси, давр руҳи ва қиёфасининг ноёб кўзгуси сифатида янада ғажамланмоқда.

— Заминимизда яшаб ижод қилган, халқимиз маънавиятига бебаҳо хисса қўшган мутафаккирлар асарлари ҳамон долзарб аҳамият касб этади, — дейди музей директори, ЎзМТДП аъзоси Шаригул Пайзуллаева. — Улар ҳаёти, серқирра ижоди, маънавиятимиз ривожидеги мислсиз ютуқлари бизга ҳамиша кўмакдошдир. Мазкур музей улуг донишманд шоир Бердақнинг 170 йиллиги муносабати билан ташкил этилган. 2002 йилдан музей Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети қошида

фаолият юрита бошлади. Шаҳар қиёфасига ўзига хос улғуворлик бахш этиб турган ушбу маданий маскан ҳозирги кунда халқимиз ўтмишининг ноёб ғавҳари, аждодларимизнинг асрлар давомида ардоқлаб келган бебаҳо мулкини тўплаб кенг жамоатчиликка намойиш этувчи маданий марказга айланди.

Музей ичкарасига кирар экансиз, деворга туширилган расмлар қорақалпоқ халқининг шонли тарихи ҳақида сўзлайди. Бердақ яшаган даврга тааллуқли қўли гул усталар тайёрлаган бебаҳо амалий санъат дурдоналари, заргарлик буюмлари, миллий кийим-кечак намуналари, қорақалпоқ мумтоз адабиёти вакиллари, замонавий қорақалпоқ адабиёти ривожига муносиб хисса қўшган ёзувчи ва шоирларнинг ҳаёт йўлига оид қимматли маълумотлар ўрин олган.

Кўлёмалар фондида бир неча асрлик тарихга эга ёзма маданият намуналари — кўлёмалар, тош босма китоблар сақланмоқда. Ҳозирда эса музей янги экспонатлар билан бойитилмоқда. Бунда, асосан, халқимизнинг хиссаси катта бўлмоқда. Аҳоли қорақалпоқ хотин-қизларининг миллий безак буюмлари ҳисобланган юмалоқ тугма, тумор, сирға, узук, тангалар ва эски ёзувда битилган китобларни топширмоқда. Қорақалпоқ рассомлари Бердақ, Аялберган Мусаев, Жумабой жиғов Бозоров каби улуг ижодкорларнинг портретларини яратди. Бердақ музейи қошида миллий, маданий ва тарихий ме-

Қадриятларимиз

Миллий либос — миллат кўзгуси

Миллий либос — инсон кўрми, миллий ифтихор ифодаси. Унда халқнинг узоқ ўтмиши, қадимий анъаналари, диди, эстетик қарашлари ва ўзига хос ҳусусиятлари мутасаммак.

Тарих фанлари доктори, профессор Нафиса Содиқованинг кўп йиллик ижодий изланишлари махсули бўлган “Ўзбек миллий кийимлари XIX-XX асрлар” асарида халқимизнинг бетакрор миллий либослари, уларнинг пайдо бўлиш омиллари ҳақида қизиқарли ва кенг қамровли маълумотлар берилган.

Китобда ҳар бир ҳудуднинг, хусусан, Тошкент ва Фарғона водийси либосларининг ўхшаш ва фарқли жиҳатлари, Самарқанд Бухоронинг сержило, зардўзлик ва каштачилик намуналари жо этилган ҳарир либослари, бодом ва атиргулхўша кашталарига қараб фарқланадиган Қашқадарё ва Сурхондарё воҳасига хос кийим-бошларнинг тарихи асосли ва ишонарли тарзда очиб берилган. Хоразм воҳасида унинг жазирама иссиғи, қаҳратон совуғидан ҳимояланиш мақсадида хотин-қизлар қияди-дан энги узун кўйлак, эркакларнинг чўғирма телпаклари ҳақидаги ҳар жиҳатдан асосланган маълумотлар бу борадаги тасаввурларимизни бойитиши, шубҳасиз. Миллий либосларимизда эркакларга хос ғурур, аёлларимизга мос ибод ва ҳаё акс этган.



Истиклол туфайли ўзлгимиз, миллий қадриятларимиз қайта тикланди. Тўй-ҳашам ва маросимларда ўзбек дўппиларини кийиб юрган юртдошларимизни кўриб, дилимиз яйрайди. Атлас, адрас, бекасам сингари матолардан тикилган миллий либосларимизнинг кўркам ва ҳушбичимлиги, ўзига хослиги ҳар қандай кишини ҳайратга солади. Келинларимизнинг сепидан аста-секин зардўзи, кашта билан безанган қўйлак-

лар, момомерос нимчалар, Марғилон хунармандларининг бекасам матосидан ўзига ярашқили қилиб тикилган халат ва чопонлар ҳам ўрин олмақда.

Европага услубда текилаётган замонавий кийимларнинг аксариятида миллий андозалар сингдирилаётгани ҳам қувонарли ҳол. Бу, айниқса, Навоий вилоятида келинлик либосларида яққол намоён бўлмоқда. Бу борада Нурота туманида ўзига хос мактаб ҳам мавжуд.

— Юртимиз азалдан камалакдек сержило атлас ва адраслари, рангбаранг дўппилари билан етти иқлимга машхур. Истиклол шарофати билан бу эзгу анъанавилар сайқал топиб, миллий хунармандчилик тобора ривожланмоқда, — дейди ЎзМТДП Нурота туман кенгаши раиси Саттор Рафқоров. — Нуроталик келин-куёвларимиз базм оқшомига, асосан, миллий либосларимизда чиқишмоқда. Қирқ-кокил келинларнинг бошларидаги тиллақошни, эгиларидаги оппоқ ҳарир либосларнинг шарқона услубда, ниҳоятда кўркам ва ярашқили қилиб тикилганини кўриб, дил-дилдан қувонамиз. Ёшларимиз миллий урф-одатларимиз ва қадриятларимизга содиқ бўлиб вояга етаётганилиги биз учун ниҳоятда аҳамиятлидир.

Ўролой ТУРДИЕВА,
“Milliy tiklanish” мухбири

ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Сарвар ОТАМУРАТОВ, Илҳом АБДУЛЛАЕВ, Аҳрор АҲМЕДОВ, Сувоп НАЖИДДИНОВ, Муҳаммаджон ҚУРОНОВ, Улғубек МУҲАММАДИЕВ, Акмал САИДОВ, Жалолиддин САФОВ, Ахтам ТУРСУНОВ, Рустам ҚОСИМОВ, Исмаил ХУДОЁЕВ, Эркин ДОРИПОВ, Абдуғафур МАМАТОВ, Арслон ЭШМУРОВОВ

Беш муҳаррир: Бехзод НОРБОВЕВ
ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди
ТЕЛЕФОНЛАР: (0-371) Кабулхона (факс): 234-69-55, Парламент ва маҳаллий кенгаш депутатлари фаолияти бўлими: 234-01-47, Партия ҳаёти бўлими: 234-86-41, Маданият, маънавият ва ахборот бўлими: 234-87-73, Беш муҳаррир биринчи ўринбосари: 234-87-74, Бухгалтерия: 234-87-73.
Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қоғоз бичими А-2
«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй



MILLIY TIKLANISH

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН “МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ” ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ

ҲОМИЙ: «МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АКЦИДОРЛИК КОМПАНИЯСИ